

WĘGRY

dla Ciebie

Najważniejsze atrakcje

Węgry Wschodnie

WPROWADZENIE

Węgry to niewyczerpane źródło cudów, dlatego wybierając się w podróż niezależnie od pory roku odkryjesz kraj, którego stale zmieniające się kolory nigdy Cię nie znudzą. Jeśli więc masz ochotę przyrzeć się z bliska niezliczonym naturalnym i kulturowym klejnotom naszego kraju, a do tego zmierzyć się z obietnicą wspaniałych doznań, po prostu wybierz kierunek – dowolny – i podążaj drogą przed siebie do kolejnego pięknego miejsca. Niezależnie od tego, czy płyniesz łodzią falującą po wodach jeziora Balaton, stoisz na jednym z zapierających dech w piersiach szczytów gór Mecsek, czy pośrodku nieograniczonej przestrzeni Wielkiej Niziny Węgierskiej, po prostu rozejrzyj się wokół. Odkrywaj intrygujące opowieści stojące za każdym widokiem i punktem orientacyjnym, wielowiekowe miasta i budowle, historie i miejsca – obiecujemy, że będzie to przygoda życia.

SPIS TREŚCI

WĘGRY wschodnie	4
Okolice Egeru	10
Mapa	12
Najważniejsze atrakcje	14
Eger i bitwy o twierdzę	22
Nie przegap w regionie	24
Dziedzictwo osmańskie w Egerze	26
Nasze ulubione zdjęcia regionu	28
Okolice Tokaju	30
Mapa.....	32
Najważniejsze atrakcje	34
Zamki w Górach Zemplińskich	42
Wino „Tokaji aszú”	44
Nasze ulubione zdjęcia regionu	46
Debreczyn i wielkie równiny	48
Mapa	50
Najważniejsze atrakcje	52
Park miejski w Debreczynie (Nagyerdő)	60
Bezkrzesne równiny Hortobágy	62
Odpoczynek nad jeziorem Cisa	64
Nie przegap w regionie	66
Nasze ulubione zdjęcia regionu	68

SPIS TREŚCI

Okolice Gyuli	70
Mapa	72
Najważniejsze atrakcje	74
Odpoczynek w regionie	82
Nie przegap w regionie	84
Nasze ulubione zdjęcia regionu	86
Okolice Segedyna	88
Mapa	90
Najważniejsze atrakcje	92
Hagymatikum w Makó	100
Nie przegap w regionie	102
Nasze ulubione zdjęcia regionu	104

WĘGRY WSCHO DNIE

Odwiedzający Węgry na wschód od Dunaju znajdują zarówno niekończące się równiny, jak i góry. Perfekcyjnie płaski horyzont Wielkiej Niziny Węgierskiej ciągnącej się przez teren Parku Narodowego Hortobágy przecinają studnie z chudymi żurawiami, a most dziewięcioprzęsłowy, tawerny i stada bydła węgierskiego szarego przenoszą wszystkich w dawne czasy. Na północy leży Tokaj, najslynniejszy węgierski region winiarski, a z wierzchołka góry Kékes rozpościera się zapierający dech widok. Jednak Węgry wschodnie to nie tylko czyste piękno natury – Segedyn, Debreczyn i Nyíregyháza także oferują wiele niespodzianek.

WĘGRY WSCHODNIE

System piwniczny we wsi Herceggút

WĘGRY WSCHODNIE

WĘGRY WSCHODNIE KOJARZĄ SIĘ ZE SŁYNNYM NA CAŁY ŚWIAT WINEM TOKAJ I PARKIEM NARODOWYM HORTOBÁGY – ZE SWOIMI RÓWNINAMI, MOKRADŁAMI I PRZYRODĄ, KTÓRE NIE TYLKO SĄ WYJĄTKOWE, ALE TEŻ MAJĄ DLA WĘGRÓW SZCZEGÓLNE ZNACZENIE. HAJDÚSZOBOSZLÓ, PRAWDZIWE UZDROWISKO, MOŻE POCHWALIĆ SIĘ NAJWIĘKSZYM W EUROPIE KOMPLEKSEM SPA, A EGER PRZYCIĄGA TURYSTÓW ZA SPRAWĄ SWOJEJ BOGATEJ I INTRYGUJĄCEJ HISTORII.

Debreczyn, drugie pod względem wielkości miasto na Węgrzech, jest położony przy wschodniej granicy kraju. Dzięki zazwyczaj niewielkiemu ruchowi samochodowemu w centrum, to miasto doskonale zwiedza się pieszo. Wystarczy krótki, przyjemny spacer, by dotrzeć do Muzeum Déri, gdzie można podziwiać słynny tryptyk autorstwa uznanego węgierskiego malarza Mihály'a Munkácsy'ego, zachwycić się widokiem ze szczytu Wielkiego Kościoła Reformowanego czy też poznać nietypową stronę sztuki w Centrum Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej MODERN. Wzdłuż ulic Piac utca i Hal kóz znajdują się bary i restauracje, a inne atrakcje czekają w parku Nagyerdő, w którym możesz odwiedzić ZOO, park wodny Aquaticum Spa i Centrum Nauki Agora.

Odnowione i popularne spa leżące rzut kamieniem od Debreczyna – Hajdúszoboszló może pochwalić się największym kompleksem wodnym w Europie. Odwiedzający mogą korzystać z basenów, saun i licznych zjeżdżalni. W niedalekiej odległości leży również Park Narodowy Hortobágy. Park wpisano na listę światowego dziedzictwa UNESCO – to idealne miejsce dla tych, których interesuje węgierskie jeździectwo i którzy na własne oczy chcą zobaczyć szare bydło węgierskie i rzadko spotykane ptaki. **Rezerwat ptaków jeziora Cisa** można zwiedzać łodzią. To idealna okazja, by z bliska podejrzeć czaple i kormorany. W Ekocentrum w Poroszló można podziwiać największe w Europie akwarium słodkowodne, a wokół jeziora Cisa biegnie aż 70 km trasy rowerowej – jeśli potrzebujesz chwili odpoczynku, wystarczy że zatrzymasz się nad brzegiem jeziora i zrelaksujesz się na plaży.

Udajmy się teraz na północ. **Eger** to miasto, które zdecydowanie trzeba odwiedzić. Zamek w Egerze – słynny zarówno ze względu na swoją historię, jak i występowanie w węgierskiej literaturze, góruje nad pięknym barokowym centrum miasta. W mieście można trafić również na pozostałości kultury osmańskiej, m.in. minaret i tureckie łaźnie, a średniowieczna zbrojownia znajdująca się w zamku przybliży odwiedzającym czasy heroicznych bitew.

Powiązane z historyczną legendą, znane egerskie wino (bikavér, co oznacza „byczą krew”) przyciąga turystów, którzy zwiedzają piwnice Doliny Pięknej Pani.

Poza miastem rozciąga się raj dla miłośników pieszych wędrówek – w górach Mátra i Górach Bukowych można skorzystać z gęstej i zawilej sieci szlaków turystycznych. Nordic walking, biegi narciarskie, kolejka wąskotorowa i parki rozrywki – to tylko kilka atrakcji regionu. Ci, którzy szukają rozrywki bliżej natury, mogą wybrać się nad wodospad w Dolinie Ilony, na wieżę widokową na górce Galyatető, zdobyć szczyt góry Kékes i zobaczyć kamienne ule w Bükkalja.

Będąc w Górach Bukowych, warto odwiedzić uroczne miasto **Lillafüred** niedaleko **Miskolca** i przejechać się kolejką wąskotorową czy powiosłować po jeziorze Hámori. Na **zamku w Diósgyőr** odbywają się koncerty i pokazy wojskowe. Miłośnicy pływania mogą natomiast wybrać się do **dzielnicy Tapolca w Miskolcu**, gdzie czeka na nich wyjątkowa kąpiel w jaskiniach.

Wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO region winiarski Tokaj, nakrapiany licznymi piwnicami winnymi, słynie oczywiście z niezrównanych win. Inne atrakcje regionu obejmują m.in. park rozrywki Zemplén, ZOO w Nyíregyháza oraz **pełne stalaktytów jaskinie w miejscowości Aggtelek**. Odwiedzając region, nie zapomnij zobaczyć licznych zamków zbudowanych na początku XVIII w., i wybrać się na przejażdżkę rowerową wzdłuż górnego odcinka Cisy.

W południowo-wschodnich Węgrzech leży ciekawe i ekscytujące miasto **Gyula**, w którym na turystów czeka rozbudowany kompleks spa znajdujący się na terenie 600-letniego zamku Almásy. Przez cały rok można zwiedzać również interaktywną wystawę przedstawiającą życie arystokracji.

Słoneczne miasto **Segedyn** nad Cisą zachwyca secesyjną architekturą i bogatymi galeriami sztuki. Prawdopodobnie najbardziej znaną atrakcją w tym wyjątkowym miejscu jest ogromny Kościół Wotywny, który stanowi cudowne tło podczas wystawianych na świeżym powietrzu sztuk teatralnych i koncertów odbywających się podczas corocznego festiwalu w Segedynie.

Popłiskie miasto **Makó** oczaruje odwiedzających swoim kompleksem wodnym Hagymatikum projektu Imrego Makovecza, znanego mistrza węgierskiej architektury organicznej, a także Narodowym Parkiem Historycznym Ópusztaszer, który upamiętnia podbite przez Węgrów Kotliny Panońskiej. Kiedy pogoda dopisze, można tam również poobserwować gwiazdy.

Jezioro Hámori w Lillafüred

OKOLICE EGERU

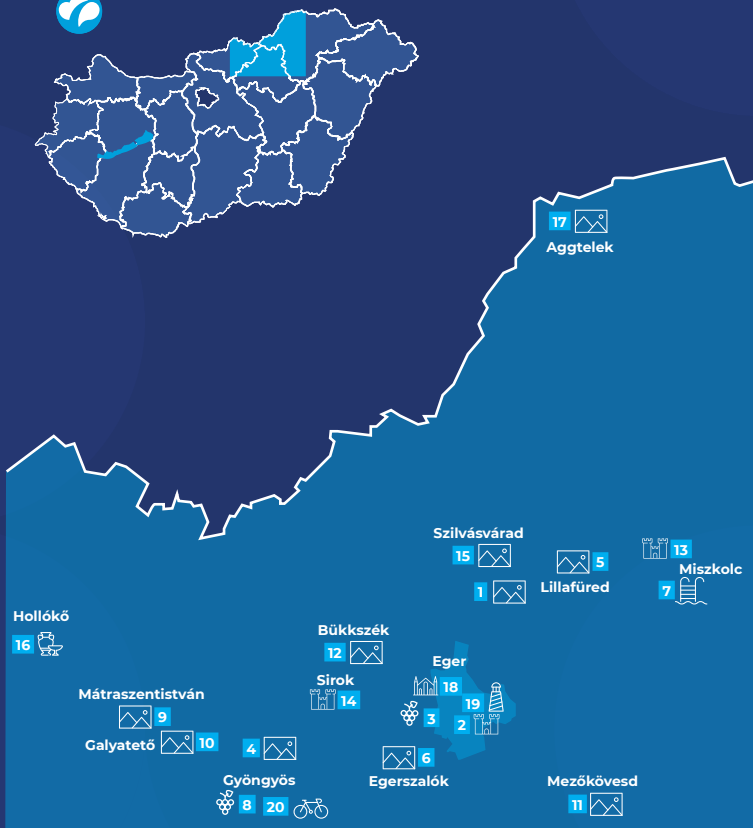

OKOLICE EGERU

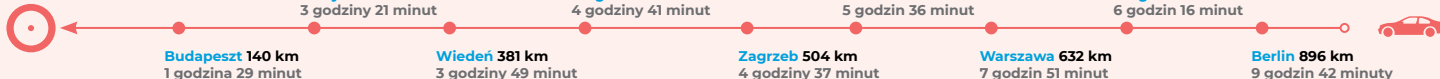
Dominujące krajobraz północnych Węgier góry Mátra i Góry Bukowe to największe pasma górskie na Węgrzech. Turyści, niezależnie od wieku i płci, znajdują wśród nich wiele ciekawych atrakcji. Te okolice spodobać się wszystkim – od miłośników spędzania czasu wśród przyrody po odkrywców miast, od entuzjastów pieszych wycieczek po poszukiwaczy odrobiny spokoju w spa. Jeśli jednak spacerowanie po ogromnych lasach okaże się zbyt męczące, łącznie, kompleksy spa i wycieczki po historycznym mieście będą idealną szansą na odpoczynek. Zamek w Egerze, okupowany przez Turków w XVI w., a także zamek w Diósgyőr, który góruje nad potokiem Szinva, to dwa historyczne zabytki tego regionu, które warto odwiedzić. Miłośnicy folkloru koniecznie muszą zapoznać się ze sztuką ludową Matyó.

Góry Mátra to pozostałości po pradawnych procesach wulkanicznych, a Góry Bukowe, pełne zjawisk krasowych, skrywają piękne jaskinie. Region pozwala odwiedzającym zacząć dzień od niezapomnianej wycieczki po jaskiniach, spędzić popołudnie na kąpeli w 400-letniej tureckiej łaźni o pokrytym złotem sklepieniu, a wieczorem skosztować przysmaków i win z aż trzech regionów winiarskich (Góry Bukowe, Eger i Mátra). Region oferuje również niepowtarzalne okazje do pieszych wycieczek i zwiedzania, pozwalając turystom pobudzić umysł i ciało. Wystarczy odwiedzić Dolinę Pięknej Pani, miejsce narodzin słynnego wina Egri Bikavér (dotrzesz tam na rowerze lub specjalnym autobusem turystycznym „Dotto”), by zanurzyć się w lokalnej kulturze winiarskiej.

1. Park Narodowy Gór Bukowych
2. Zamek w Egerze
3. Eger, Szépasszonyvölgy (Dolina Pięknej Pani)
4. Kékes i wieża telewizyjna na szczycie
5. Wodospad w Lillafüred
6. Egerszalók, termy i tarasy trawertynowe
7. Jaskinie kąpielowe w Miskolc-Tapolca
8. Gyöngyös, piwnice winne w Farkasmály
9. Mátrászentistván
10. Wieża widokowa na górze Galya
11. Muzeum Sztuki Ludowej Matyó w Mezőkövesd
12. Bükkszék
13. Zamek w Diósgyőr
14. Zamek w Siroku
15. Szilvásszék
16. Hollókő
17. Park Narodowy Krasu Węgierskiego
18. Katedra w Egerze
19. Minaret w Egerze
20. Park rozrywki „Adrenalin Park” w Gyöngyös-Sástó

Eger

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TYLKO JEDEN DZIEŃ NA ZWIEDZENIE OKOLICY

EGER – BAROKOWA SKARBNICA

Najważniejsze zabytki **Egeru** to dobry punkt wyjścia, by rozpocząć zwiedzanie północno-wschodnich Węgier. **Zamek w Egerze**, potężny i wyjątkowy, to historyczne miejsce, które przetrwało wieki burzliwej historii, i bohater wielu legend. To również jedna z najbardziej znanych budowli na Węgrzech. Odwiedź zamek i labirynt podziemnych tuneli i lochów, by poczuć prawdziwie średniowieczną atmosferę. Dowiesz się, jak wyglądało dawniej życie rycerzy, a także zobaczysz wiele ekscytujących wystaw w zamkowym muzeum. Przyjemny spacer po promenadzie wzdłuż murów zamku zaprowadzi Cię do oryginalnego budynku z czasów Imperium Osmańskiego. **Minaret** w Egerze, wieża modlitewna zwana w języku tureckim „minare”, to najbardziej wysunięty na północ przykład architektury osmańskiej, który zachował się do dziś. Wejźdź po 97 stromych schodach, by z wysokości 40 metrów podziwiać zapierającą dech panoramę barokowego miasteczka.

W drugiej pod względem wielkości budowli religijnej na Węgrzech, **Katedrze w Egerze**, czekają Cię zachwycające wnętrza. Potężna kopuła i wysokie wieże – typowy przykład architektury klasycystycznej – pną się aż 20 pięter nad miastem.

Opuszczając centrum, wybierz się na dłuższy spacer do **Szépesszonyvölgy** (Doliny Pięknej Pani) – najlepiej znanej części miasta, w której znajdziesz system piwnic winnych ciągnący się przez aż 130 km. Na szczęście i tutaj miała miejsce rewolucja winna i kulinarna – inspirowane śródziemnomorską architekturą tarasy, kolorowe bary, w których skosztujesz wina, trendy wnętrzarские i kulinarne, jazz i swing, dobrej jakości szynki i sery to tylko niektóre z atrakcji oprócz tradycyjnej kanapki ze smalcem. W pełnym życia dystrykcie winnym znajdziesz wina z małych lokalnych winić i od uznanych wielkich marek.

Eger

EGERSZALÓK

MEZŐKÖVESD

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ DWA DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

LUKSUSOWY ODPOCZYNEK W OKOLICACH EGERU

Wyjeżdżając z Egeru, docieramy do **Egerszalóku**, gdzie znajduje się wyjątkowy na tle całej Europy kompleks basenów termalnych – by zobaczyć coś podobnego, trzeba udać się do Pamukkale w Turcji lub jeszcze dalej, do Parku Narodowego Yellowstone w USA. Odwiedzający mogą podziwiać naturalne tarasy trawertynowe, tzw. **wzgórze solne**, gdzie dziś można wziąć niezapomnianą kąpiel. Przez długi czas miejsce to było zwykłym wiejskim krajobrazem, gdzie zupełnie nic się nie działo. Jednak dziś na turystów i nie tylko czeka tam moc luksusu. Woda w basenach na otwartym powietrzu jest doskonałej jakości, ale obiekt oferuje wiele innych możliwości relaksu – np. w drewnianej saunie na wolnym powietrzu.

W muzeum sztuki Matyó, w miejscowości **Mezőkövesd**, poznasz piękną sztukę wyjątkowego ludu Matyó i dowiesz się, co kryje się za tą tajemniczą nazwą. Matyó to przede wszystkim najsłynniejszy węgierski haft, który wpisano na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO. W Muzeum Sztuki Ludowej Matyó, które dawniej było hotelem Korona, można podziwiać niezliczone wersje haftu przedstawiającego „różę Matyó”, orszak weselny, zobaczyć plan tradycyjnyjny farbiarni, a nawet odwiedzić warsztat, w którym powstawał „surc”, czyli tradycyjny męski strój wyglądem przypominający fartuch.

Egerszalók, tarasy trawertynowe

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TRZY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

NIEZAPOMNIANE PRZEŻYCIA

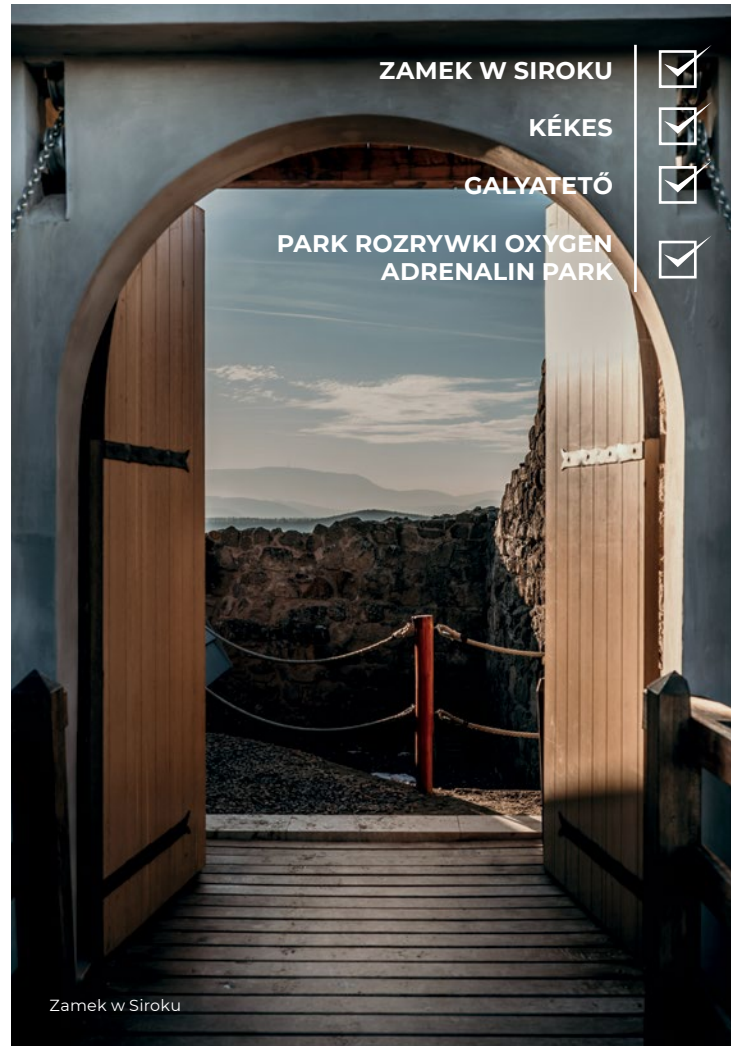
Kiedy już zwiedzisz Eger, wybierz się w góry Mátra, gdzie znajdziesz wiele niezwykłych atrakcji.

Już samo dotarcie do ruin najważniejszej budowli leżącej pośród gór, **zamek w Siroku**, jest przygodą samą w sobie – zamek zbudowano na stromym szczycie wulkanu. Ta niezwykła budowla, którą niedawno odnowiono, ma pewien niezwykły element – niższe i wyższe fortyfikacje łączy most zwodzony. W zamku na odwiedzających czeka wystawa, która rzuca światło na to, jak wyglądało średniowieczne życie w forcie.

Na pobliskiej górze **Kékes** znajduje się słynna wieża telewizyjna – najwyższa budowla na Węgrzech. Zbudowano ją w 1958 r. za złotych czasów węgierskiej telewizji, a w latach 80. została odnowiona i zmodernizowana. W okrągłej zadaszonej części znajduje się bar, a w częściach otwartych czeka punkt widokowy. Oba te miejsca oferują zapierające dech widoki. Większość szlaków obejmuje Kékes. Góra to także najdłuższy stok narciarski na Węgrzech.

Drugi najwyższy węgierski szczyt, **Galyatető**, to idealny cel pieszych wędrowek dla każdego miłośnika przyrody, bez względu na wiek. Najlepszy widok rozciąga się z niedawno odrestaurowanej wieży widokowej Galya – już sam budynek jest imponujący, nie wspominając o czekającym na szczycie widoku.

W połowie drogi między miejscowościami Mátrafüred i Mátraháza można odwiedzić park rozrywki **Oxygen Adrenalin Park**, który oferuje niezapomniane atrakcje, w tym kolejkę liniową leżącą 30 metrów nad kamieniołomem. Wzdłuż ściany kamieniołomu można też skorzystać z wieży kontrolowanego swobodnego spadania z wysokości 20 metrów. Jeśli nie potrzebujesz jednak zastrzyku adrenaliny, park dalej oferuje atrakcje dla całej rodziny – dzieci mogą pojeździć czterokołowcem, wyciągiem i elektrycznym skuterem wodnym lub pospacerować po wodzie w kuli.

ZAMEK W SIROKU

KÉKES

GALYATETŐ

PARK ROZRYWKI OXYGEN
ADRENALIN PARK

Zamek w Siroku

PIWNICE WINNE
W FARKASMÁLY

HOLLÓKŐ

Hollókő

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ CZTERY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

ODKRYJ TRADYCJE REGIONU

Będące niegdyś centrum rozrywki Gyöngyös, dzisiejsze **piwnice winne we Farkasmály** przeżywają prawdziwy renesans. Najstarszą z 25 wyjątkowych, połączonych ze sobą piwnic, wykuto w wapieniu około 300 lat temu. Nad piwnicami znajdują się winiarnie z drewnianymi gankami, a na środku – dom właściciela piwnicy.

W niedalekiej odległości od gór Mátra leży piękna wioska **Hollókő** – największe na Węgrzech muzeum na świeżym powietrzu i dom garstki ludzi, którzy do dziś podtrzymują tradycję. Zdaje się, że negatywne efekty XX w. nie miały wpływu na położone na „ziemiach ludu Palóc” w regonie Cserhát niewielkie Hollókő. Nic dziwnego, że było to pierwsze miejsce na Węgrzech, a także pierwsza na świecie wioska, którą wpisano na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Zobacz, jak wyglądało życie XIX-wiecznej wioski i przekonaj się, że miejscowi noszą tradycyjne stroje i jedzą solony chleb nie tylko w ramach atrakcji turystycznej! Po zwiedzeniu żywego muzeum tradycji ludowych z pewnością zechcesz odwiedzić średniowieczną, ale niedawno odnowioną, kamienną fortecę lub wybrać się na spacer wzdłuż pięknego strumienia i zobaczyć, jak wyglądały zbiorniki, w których m.in. namaczano konopie.

EGER I BITWY O TWIERDZĘ

Pod koniec XVI w. zamek w Egerze musiał stawić czoła aż dwóm atakom. Pierwszy z nich jest bardziej znany – w 1552 r. niewielka grupa żołnierzy, których było zdecydowanie mniej od wrogów, pod wodzą kapitana Istvána Dobó dokonała niewyobrażalnego – odparła atak potężnej osmańskiej armii. W 1596 r., niecałe pół wieku później, armia osmańska jednak powróciła i tym razem obrońcy (pod wodzą Pála Nyáry'ego) nie byli w stanie odeprzeć ataku wroga. Większość obrońców się poddała, a kapitan został przekazany atakującym, zostawiając zamek w rękach Osmanów aż do 1687 r.

NIE PRZEGAP W REGIONIE

EGRI BIKAVÉR I EGRI CSILLAG

Egerski region winiarski stał się znany w świecie w ubiegłym wieku za sprawą wina **Egri Bikavér** (czyli „byczej krwi z Egeru”). Wino **Egri Csillag** („gwiazda Egeru”) zostało wyprodukowane przez lokalnych twórców win w 2010 r. i od razu stało się wielkim sukcesem. Pierwsze wspomniane wino to pełne czerwone wino cuvée, które powstaje z ciemnych winogron i doskonale pasuje do typowej kuchni węgierskiej oraz dań z dziczyzny. Egri Csillag to orzeźwiający wino białe, również cuvée, które dopełni lekkie letnie lunchy, obiady czy pikniki.

ZUPA PALÓC I WĘDZONY PSTRĄG

Wedle legendy najważniejszy przedstawiciel mniejszości Palóc – Kálmán Mikszáth był pierwszą osobą, która poprosiła o danie „składające się ze wszystkich smaków kuchni węgierskiej”. Tak oto powstała zupa, którą dziś przyrządza się z wołowiny, jagnięciny lub wieprzowiny z ziemniakami, zielonej fasoli i innych warzyw, odrobiny kopru, octu i śmietany – takie połączenie daje „typowy” węgierski smak. Specjalny wędzony **pstrąg** z miejscowości Szilvásvárad to jeden z najsłynniejszych produktów północnych Węgier i kolejna atrakcja tego regionu oprócz naturalnych skarbów Doliny Szalajki.

DZIEDZICTWO OSMAŃSKIE W EGERZE

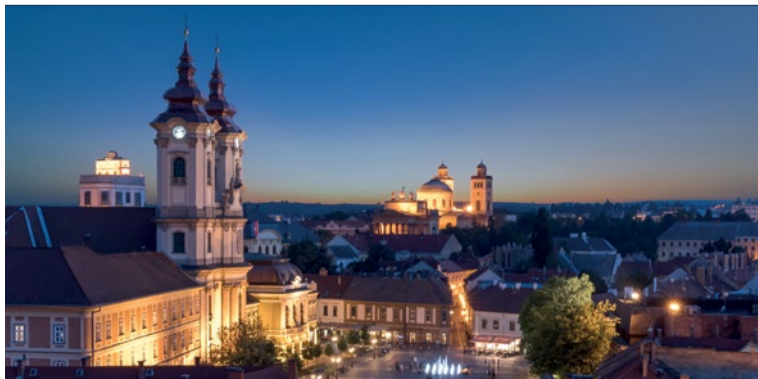
150 lat okupacji osmańskiej odcisnęło swoje piętno na Węgrzech. Nieuniknione było wzajemne kształtowanie się kultury dwóch ludów, zwłaszcza w czasach pokoju. Turcy osmańscy, gdziekolwiek się pojawili, zaczęli nadzwyczaj gorliwie budować po pierwsze budowle o charakterze religijnym – najlepiej zachowanym budynkiem na Węgrzech jest minaret w Egerze, a potem łaźnie. Najbardziej luksusową łaźnią (zwaną również „hamam”) jest łaźnia w Egerze, zbudowana przez paszę Arnauta. Innym równie zachwycającym zabytkiem są pozostałości hamam zbudowane dla Valide Sultana.

Jednak dziedzictwo osmańskie to nie tylko budynki. Turcy uwielbiali róże – hodowali je, gdzie tylko mogli, i w czasach Imperium Osmańskiego sprowadzili do Węgier również kawę i tytoń. Byli odpowiedzialni za zmianę w kuchni węgierskiej – na popularności zyskała wieprzowina oraz smalec wieprzowy. Wieprzowina była jedynym składnikiem, którego Turcy nie akceptowali, dlatego zawsze była dostępna dla miejscowych. Węgry mogą podziękować Turkom także za mieloną paprykę, pieprz, pomidory, bakłażan i mak. Niektóre z najbardziej typowych dań węgierskich, np. gołąbki, tarhonya, czyli makaron w formie zaciepek, leczó i langosz, nie istniałyby bez tureckich wpływów. Nawet węgierskie słowo „bogrács” oznaczające kociotek pochodzi z języka tureckiego. Kto wie, czy Węgrzy nazywaliby buty („csizma”), kaptcie („papucs” lub „mamusz”) i bicz („korbács”) w taki sam sposób, gdyby osmańska armia, zamiast podbijać kraj, zdecydowałaaby ominąć Węgry.

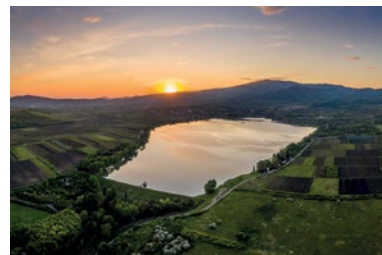
Minaret w Egerze

NASZE ULUBIONE ZDJĘCIA REGIONU

 @VISITHUNGARY

OKOLICE TOKAJU

Tarcal, Kaplica św. Teresy

OKOLICE TOKAJU

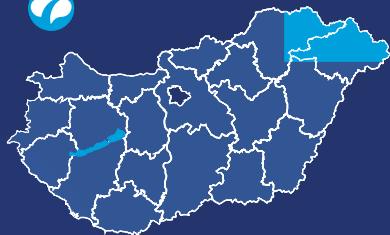
ODKRYJ TRADYCJE REGIONU

Okolice Tokaju, górny odcinek rzeki Cisa i Nyírség leżą w północno-wschodnich Węgrzech – miejscu, gdzie spotykają się trzy kraje. Ten bogaty i różnorodny region oferuje widoki i atrakcje dla całej rodziny.

Wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO historyczny region winiarski Tokaj-Hegyalja to miejsce narodzin słynnego wina zwanego „Tokaji aszú”. Początki upraw winorośli w tym regionie sięgają tysiąca lat – wyjątkowy mikroklimat idealnie się do niej nadaje, co potwierdzają ogromne i zawiłe systemy piwnic winnych. Odwiedzający region mogą skorzystać z licznych programów degustacji win premium i wycieczek po winnicach, a także skosztować najlepszych dań nowoczesnej kuchni.

Miłośnicy kultury i historii znajdą w regionie również wiele ciekawych zabytków. Historyczne zamki w Górach Zemplińskich, w tym odnowione zamki w miejscowościach Füzér i Szerencs, a także słynny zamek Rakoczege, doskonale sprawdzą się jako cel pieszych wędrówek.

A może wolisz powiosłować? Górny odcinek Cisy, rzeki Bodrog i Hornad idealnie sprawdzą się wśród fanów spływów kajakiem i kanadyjką – piaszczyste brzegi rzek, bogata przyroda i pobliskie wioski sprawiają, że w regionie panuje romantyczna atmosfera, która z pewnością Cię oczaruje. Region oferuje również masę ciekawych atrakcji dla całej rodziny, w tym park rozrywki, ZOO, a także kilka kąpielisk. Możesz też spróbować lokalnych przysmaków – koniecznie sprawdź, jak smakują dania z dziczyzny i lokalna odmiana brzoskwiń – Gónci. Nie zapomnij też o śliwkach, które znajdziesz na Szlaku Śliwek w Panyoli.

1. Bodrogkeresztúr, Muzeum Octu Acetánia
2. Mád, Aszúház (Dom Aszú)
3. Boldogkőváralja, Zamek w Boldogkő
4. Tokaj-Hegyalja, festiwal
5. Füzér, zamek
6. Herceggút, system piwniczny
7. Hollóháza, Muzeum Porcelany Hollóháza
8. Füzérradvány, Zamek Károlyi
9. Morskie oko na górze Megyer
10. Nyíregyháza, ZOO
11. Sárospatak, Zamek Rakoczego
12. Tokaj, Muzeum Winiarstwa zaliczane do światowego dziedzictwa
13. Centrum turystyczne węgierskiego przekładu Pisma Świętego w Vizsoly
14. Sátoraljaújhely, park rozrywki Zemplén
15. Regéc, Zamek Regéc
16. Bazylika sanktuarium Maryjne w Máriapócs
17. Nyíregyháza, park rozrywki
18. Szerencs, Zamek Rákoczego

Tokaj

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TYLKO JEDEN DZIEŃ NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Możliwe, że Twoja pierwsza wizyta w regionie winiarskim Tokaj będzie obejmować **miasto o takiej samej nazwie**.

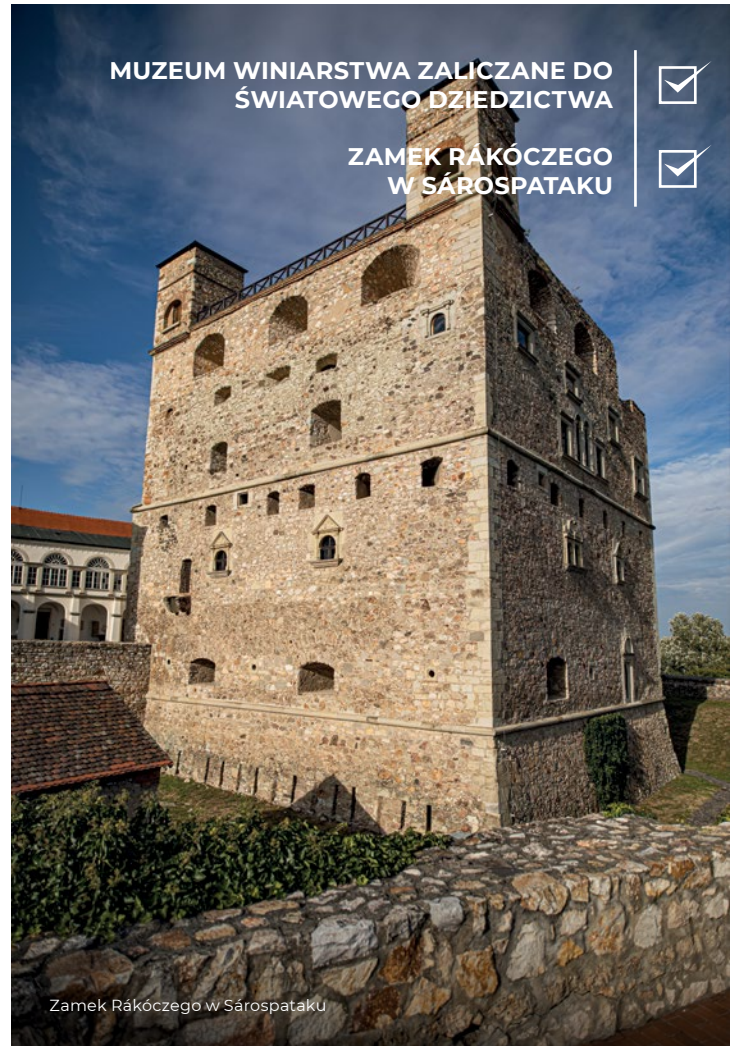
Niedawno odnowiony barokowy Tokaj, ze swoimi kościołami, kolorowymi domami i cudownym rynkiem, sprawdzi się idealnie, jeśli lubisz przyjemne spacerować. Efektem rozległej renowacji i prawdziwie innowacyjnym projektem rozwoju jest Kwartał Kultury, który kusi odwiedzających nowoczesnym budynkiem teatru, starą synagogą zmienioną w centrum kultury, a także **Muzeum Winiarstwa** zaliczane do światowego dziedzictwa, i które niegdyś było pubem. Te niesamowite perełki architektury doskonale łączą tradycyjne obiekty z nowoczesnymi interaktywnymi rozwiązaniami cyfrowymi. Tutaj odbędziesz wirtualną podróż po całym regionie – pieszo, na rowerze, samochodem, a nawet balonem. W muzeum czeka na Ciebie również kolekcja zapachów, przypraw, a także sklep z winem.

Z Tokaju wybierz się w Góry Zemplńskie, w których znajdziesz aż cztery ruiny zamków (w miejscowościach Füzér, Regéc, Szerencs i Boldogkőváralja) oraz przepięknie odrestaurowany **Zamek Rakóczego w Sárospataku**. Ta najbardziej imponująca budowla w regionie oraz miejsce o wielkim znaczeniu historycznym posłużyła niegdyś jako miejsce ostatniego narodowego zgromadzenia kuruców, podczas którego po raz pierwszy w historii Węgier ogłoszono wolność chłopów. Od tamtych czasów kompleks zamkowy przeszedł liczne renowacje, jednak monumentalne mury tzw. Czerwonej Wieży, balkon Lorántffy oraz wewnętrzny dziedziniec są tak piękne, jak za czasów świetności zamku.

MUZEUM WINIARSTWA ZALICZANE DO
ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA

ZAMEK RAKÓCZEGO
W SÁROSPATAKU

Zamek Rakóczego w Sárospataku

MORSKIE OKO NA GÓRZE MEGYER

HERCEGKÚT, PIWNICE WINNE

PARK PRZYGÓD ZEMPLÉN

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ DWA DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Jeśli zdecydujesz się nocować w Sárospataku, koniecznie wybierz się na wycieczkę do jednego z węgierskich cudów natury, pobliskiego **morskiego oka Megyer-hegy**. To niewielkie jezioro nie jest prawdziwym jeziorem polodowcowym – powstało z deszczówki zgromadzonej w dawnym kamieniołomie. W czasach swojej świetności kamieniołom ten rocznie zapewniał 400 najlepszej jakości kamieni młyńskich, które były niezwykle pożądane poza terenem Węgier. Głębokość jeziora sięga aż 6,5 metra u podnóża klify, który pnie się na wysokość 70 metrów. Ze ścieżki okalającej klify rozciąga się niesamowity widok na poniższe jezioro.

3 km od Sárospataku czeka na Ciebie kolejna atrakcja, którą warto zobaczyć – **rząd piwnic winnych w Hercegkút**. Nie jest przypadkiem, że węgierskie wioski winne zakładali zazwyczaj Szwabowie – ci zdolni twórcy win germańskiego pochodzenia znani są ze swojej rygorystycznej czystości, porządku i dokładności. Hercegkút nie jest wyjątkiem – piwnice winne w Gombos-hegy i Kóporos leżą w czterech schłodzonych rzedkach. Piwnice winne znajdują się pod około 200 domami i leżą na głębokości aż 10–40 m. Warto też odwiedzić Kalwarię i okolice, a dzień zakończyć degustacją win i pysznym talerzem szwabskich przysmaków.

Wystarczy krótka podróż, aby dotrzeć do **parku przygód Zemplén**, który zbudowano na trzech stokach wzgórza Magas. W parku znajduje się najdłuższy wyciąg krzesełkowy na Węgrzech. Na odwiedzających czeka tam również najdłuższy całoroczny tor saneczkowy i najszerzy sztuczny stok narciarski. Najbardziej ekscytującą atrakcją parku jest tyrolka zwana Sólom (czyli „sokół”), która zabierze Cię w kilometrową podróż na wysokości 100 metrów i o prędkości 80 km/h.

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TRZY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Północne zbocza Gór Zemplńskich skrywają monumentalne zamki – niektóre z nich to prawdziwe klejnoty historii i architektury.

Spektakularny **Zamek w Füzér** wznosi się na górze, która niegdyś była wulkanem. Ta niedawno odnowiona historyczna budowla była piękna nawet wtedy, gdy pozostały po niej jedynie ruiny. Obecnie zamek, którego białe mury mienią się w słońcu, dumnie góruje nad okolicą. Z budowli rozciąga się zapierająca dech w piersiach panorama niezwykle zielonych Gór Zemplńskich.

Hollóháza to spokojna wioska otoczona lasami, w której znajdziesz imponujący zamek, a także dom **Manufaktury Porcelany Hollóháza** – marki, której historia sięga już dwóch wieków i która jest jedną z największych manufaktur porcelany na Węgrzech. Na wystawie stałej w fabryce zobaczyć można wiele figurek i codziennych przedmiotów. Możesz skorzystać z oprowadzania z przewodnikiem, a nawet spróbować ręcznego malowania porcelany.

Muzeum Porcelany, Hollóháza

ZAMEK W FÜZÉR
MUZEUM PORCELANY
HOLLÓHÁZA

Zamek w Füzér

MÁRIAPÓCS ZOO W NYÍREGYHÁZA

Máriapócs

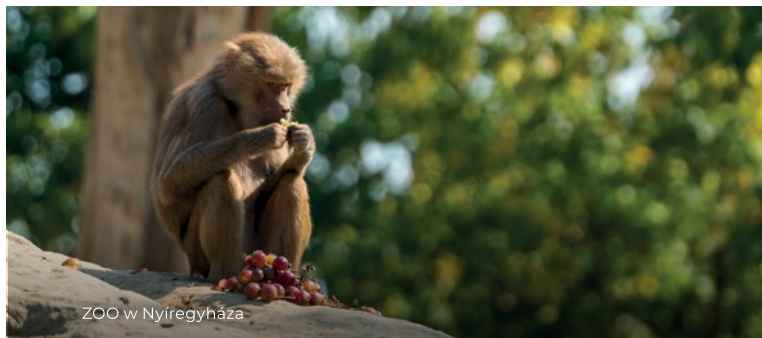

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ CZTERY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

30 km od Nyíregyházy leży **Máriapócs**, jedno z najważniejszych celów pielgrzymek wyznawców kultu maryjnego. Po upadku Imperium Osmańskiego miejscowi, którzy brali udział w lokalnych mszach w niewielkiej wiosce Pócs, zauważyli, że namalowana na ikonie przez brata lokalnego księdza Maryja wygląda, jakby płakała. Odkrycie zyskało tak wielki rozgłos, że ikona została zabrana do Wiednia, gdzie pod dziś przechowywana jest w Katedrze św. Stefana. Legenda głosi, że Maryja z identycznej kopii ikony również płakała i czyniła cuda, dlatego ten skromny obrazek każdego roku przyciąga do barokowego kościoła półmiliona wiernych. Wśród nich znalazł się nawet sam Jan Paweł II, który odprawił w kościele mszę.

ZOO w Nyíregyházie znajduje się w Sóstó, turystycznej dzielnicy tego miasta, które jednocześnie jest stolicą regionu Nyírség. W rozpościerającym się na 30 hektarów lesie dębowym mieszka około 5000 zwierząt, z których kilka to jedyni przedstawiciele swoich gatunków na Węgrzech. Spędź dzień w tym egzotycznym miejscu, by wybrać się w zoologiczną podróż dookoła świata. Wybierz się pośród szczyty And, przepaceruj się po dnie oceanu, dotrzyj do serca dżungli, zobacz pokaz fok, wyrusz na wycieczkę po sawannie i nakarm rekiny w gigantycznym akwarium – to tylko kilka ekscytujących atrakcji, które znajdziesz w tym cudownym miejscu.

ZOO w Nyíregyháza

ZAMKI W GÓRACH ZEMPLIŃSKICH

Góry Zemplińskie to idealne miejsce, jeśli chcesz przenieść się w czasie – znajdziesz tam aż pięć zamków, które zabiorą Cię prosto do średniowiecza.

Wspomniane budowle zbudowano po najeździe Mongołów w XIII w. Były przekazywane z rąk jednej rodziny szlacheckiej do drugiej, aż na początku XVIII w. odegrały kluczową rolę w walce o niepodległość, której dowodził Franciszek II Rákóczi, książę Siedmiogrodu. Zamki ostatecznie zostały zniszczone za czasów panowania Monarchii Habsburgów.

Zamek w Füzér do dziś słynie z tego, że przechowywano w nim koronę św. Stefana przez rok po bitwie pod Mohaczem w 1526 r. – kluczowym wydarzeniu w historii Węgier. Zamek Rakoczego w Sárospataku był centrum ostatniego zgromadzenia narodowego w 1708 r., które odbyło się w czasie wspomnianej wcześniej wojny o niepodległość, i był świadkiem wyzwolenia węgierskich chłopów. Zamek w Szerencs pierwotnie zbudowano jako monastyr, jednak później zmieniono go w fortecę, której nie oszczędzili Habsburgowie – wieże zostały zniszczone, a budynki wykorzystano jako spichlerz. Zamek Boldogkő w miejscowości Boldogkőváralja miał mniejsze znaczenie militarne – z tego względu znany jest on głównie z wiersza cenionego XVI-wiecznego węgierskiego poety Bálinta Balassiego, którego tytuł brzmi „Borivóknak”, czyli „Do winopijców”. Zamek niedawno odrestaurowano. Obecnie znajduje się w nim ekscytujące centrum turystyczne.

Zamek Rakoczego, detale

Zamek w Boldogkő

WINO „TOKAJI ASZÚ”

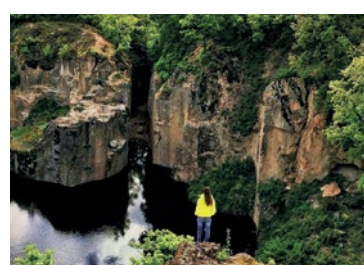
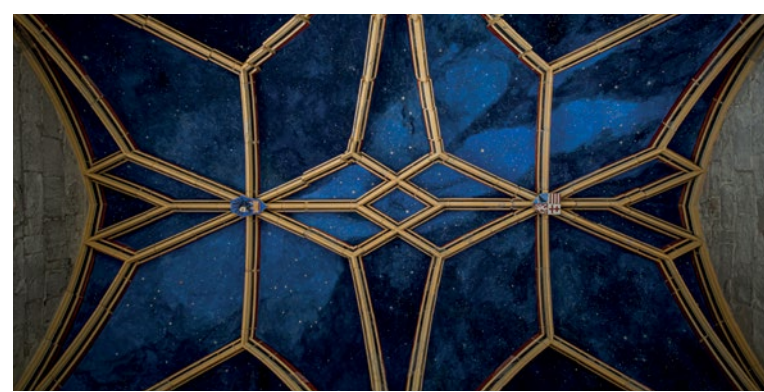
Wino „Tokaji aszú” to jedno z najbardziej cenionych słodkich deserowych win na świecie. Produkcja win deserowych w Tokaju już od XVI w. odbywa się na podstawie specjalnych podręczników wskazujących winnice, które wyprodukowały najlepsze winogrona do takich win. Tokaj to najstarszy na świecie region winiarski, w którym spisano regulacje dotyczące pochodzenia winogron i win. Stanowią one zasadniczo pierwsze przykłady tego, co dziś znamy jako systematyczne oznaczenia pochodzenia. Produkcja win „aszú” jest od dawna regulowana w taki sposób, aby osiągnąć możliwie jak najlepszą jakość. Nazwa „aszú” oznacza podstawowe wino wzbogacone zbieranymi indywidualnie winogronami „aszú” (zbiieranymi na wino półwytrawne), które fermentują lub których fermentacja już się skończyła. Prowadzi to do podwójnej fermentacji skutkującej bogactwem i głębią aromatów. Winogrona używane do produkcji wina „aszú” zbierane są przez kilka tygodni (jeden zbieracz może zebrać 12–18 kg takich winogron dziennie) i przechowywane w beczkach do końca zbiorów. Na dole beczek znajduje się dziura, dzięki czemu sok bogaty w cukier (tzw. esencja) wycieka pod czystym naporem winogron. Większość esencji zbiera się wtedy, by dodać ją z powrotem do fermentującego „aszú”, podczas gdy pozostała część jest butelkowana.

Nie we wszystkich winnicach uprawia się winogrona, które nadają się do produkcji tego rodzaju wina. Winnica musi mieć odpowiedni mikroklimat i znaczny dostęp do naturalnego źródła wody. Miasto Tokaj zbudowano u zbiegu rzek Cisa i Bodrog, gdzie jesienią zawsze panuje odpowiednia wilgotność do produkcji wina „aszú”.

Czego wymaga dobre „aszú”? Kluczowym składnikiem winogron „aszú” jest pewien rodzaj grzyba botrytis cinerea – powszechnie znany jako gronowiec szary. Aby wytworzyła się pleśń, winogrona muszą być idealnie dojrzałe i zdrowe.

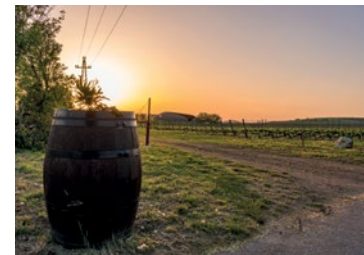
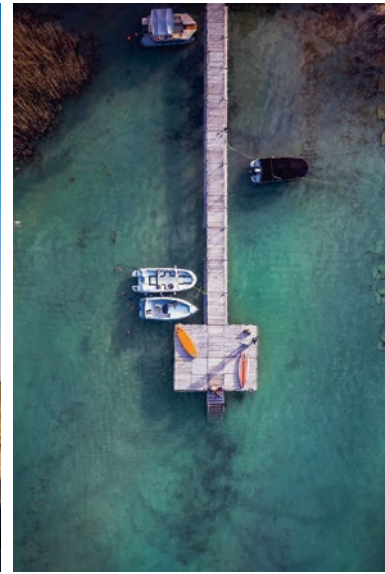

NASZE ULUBIONE ZDJĘCIA REGIONU

 @VISITHUNGARY

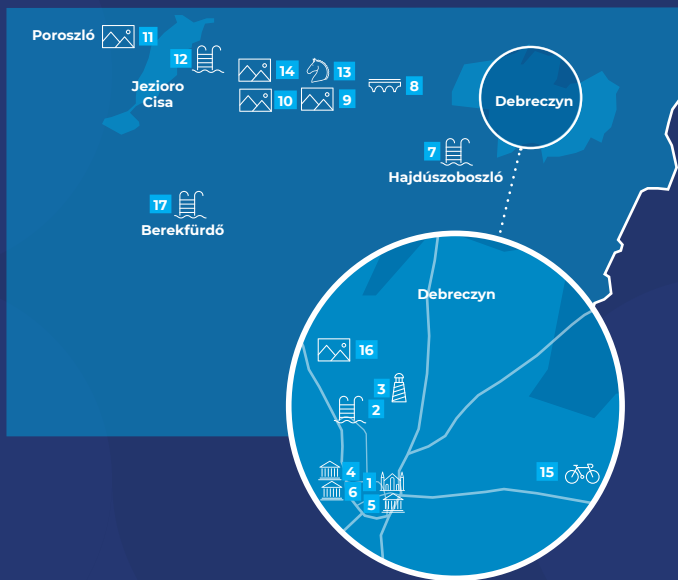
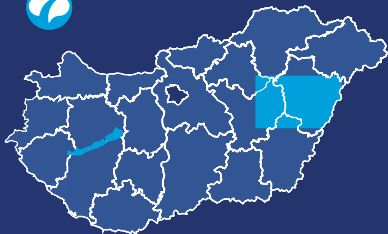
DEBRECZYN I WIELKIE RÓWNINY

DEBRECZYN, PARK NARODOWY HORTOBÁGY HAJDÚSZOBOSZLÓ I JEZIORO CISA

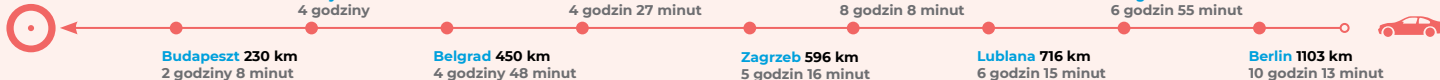
Drugie najbardziej popularne miasto na Węgrzech, Debreczyn, oferuje wiele możliwości zarówno odpoczynku, jak i aktywnego spędzania czasu. A wszystko to w samym sercu wschodnich Węgier i Wielkiej Niziny Węgierskiej. Dzięki lokalnemu uniwersytetowi w mieście jest mnóstwo młodych ludzi, jednak Debreczyn to miasto idealne dla całej rodziny – zwłaszcza dla takiej, która chce spędzić przyjemny czas aktywnie i nad wodą.

Wystarczy wybrać się na krótką przejażdżkę samochodem z miasta, by dotrzeć do węgierskiej puszczy Hortobágy, którą wpisano na listę światowego dziedzictwa UNESCO, i dokładnie zobaczyć, jak wyglądało dawne życie tradycyjnych pasterzy. W pobliskim Hajdúszoboszló na turystów czeka wspaniały kompleks spa wybudowany na gorących źródłach. Jezioro Cisa to raj dla miłośników dzikiej przyrody. Po skorzystaniu ze wszystkich atrakcji regionu warto wybrać się na wycieczkę kajakiem lub kanadyjką po jeziorze, bądź na przejażdżkę rowerową po okolicy.

1. Debreczyn, Wielki Kościół Reformowany
2. Debreczyn, park wodny Aquaticum Spa
3. Debreczyn, wieża ciśnień w parku Nagyerdő
4. Debreczyn, Muzeum Déri
5. Debreczyn, Muzeum Uniwersytetu Reformowanego
6. Debreczyn, Centrum Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej MODEM
7. Hajdúszoboszló, kompleks Hungarospa Gyógyfürdő
8. Hortobágy, Most dziewięcioprzędowy
9. Park Narodowy Hortobágy
10. Park Narodowy Hortobágy, ścieżka edukacyjna wzdłuż jeziora Öreg
11. Poroszló, Ekocentrum nad jeziorem Cisa
12. Plaże i łódzie nad jeziorem Cisa
13. Hortobágy, stadnina Mátaí
14. Hortobágy, atrakcje puszczy
15. Debreczyn, park rozrywki Kerekerdő
16. Park miejski w Debreczynie (Nagyerdő)
17. Berekfürdő, spa i baseny na świeżym powietrzu

Debreczyn

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TYLKO JEDEN DZIEŃ NA ZWIEDZENIE OKOLICY

ZWIEDZANIE CENTRUM MIASTA ZACZNIJ OD NAJSŁYNNIEJSZYCH ATRAKCJI!

Wielki Kościół Reformowany, imponujący budynek i symbol Debreczyna, to największy kościół reformowany na Węgrzech. Warto go odwiedzić nie tylko ze względu na ciekawe wnętrze – prawdziwa gratka czeka na szczycie, na który można dotrzeć windą lub po starych drewnianych schodach. To tam z balkonu łączącego dwie wieże rozpościera się zachwycająca panorama miasta.

Muzeum Déri oferuje coś więcej niż zwykłą typową wystawę historyczną. Odwiedzający wyruszą w podróż w daleką przeszłość. Na wystawie archeologicznej można przy użyciu tomografii komputerowej podziwiać prawdziwą mumię, natomiast kolekcja japońska obejmuje zabytki związane z samurajami. Jest tu również słynny tryptyk autorstwa Mihály'a Munkácsy'ego, znanego węgierskiego malarza.

Muzeum **Uniwersytetu Reformowanego w Debreczynie** przedstawia historię miasta wewnątrz starych murów tego historycznego budynku. Wśród znanych studentów tej uczelni znajdują się ważne postaci węgierskiej literatury, np. Mihály Csokonai Vitéz, Ferenc Kazinczy, Mihály Fazekas, János Arany, Endre Ady, Zsigmond Móricz, Lőrinc Szabó oraz Imre Sarkadi, a także przedstawiciele arystokracji, np. rodziny Tisza, oraz inne postaci historyczne, takie jak Miklós Horthy. Na uniwersytecie dwukrotnie odbyło się zgromadzenie narodowe – to tutaj odsunięto od władzy Habsburgów oraz ogłoszono wojnę z nazistowskimi Niemcami. Biblioteka uniwersytecka przypomina bibliotekę w Kolegium Trójcy Świętej w Dublinie, a w izbie pamięci Csokonai'ego znajduje się wiele pamiątek po sławnym poecie, w tym należąca do niego fajka i fiety.

Wieża ciśnień w parku Nagyerdő w Debreczynie to prawdziwe centrum rozrywki. Na wyższych poziomach znajduje się punkt widokowy, z którego rozpościera się spektakularna panorama miasta. Ci, którym starczy energii, mogą skorzystać ze ścianki wspinaczkowej, a miłośnicy relaksu mogą napić się kawy lub drinka w pięknym wnętrzu kawiarni czy baru. W parku odbywają się również koncerty, a nawet pokaz malowania światłem.

CENTRUM SZTUKI
NOWOCZESNEJ I
WSPÓŁCZESNEJ MODERN

PARK ROZRYWKI
KEREKERDŐ

SPA I BASENY TERMALNE W
HAJDÚSZOBOSZLÓ

Spa i baseny termalne w Hajdúszoboszló

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ DWA DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

W **Centrum Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej MODERN** znajduje się największa na Węgrzech wystawa. Jest to również najważniejsza w kraju organizacja zajmująca się węgierską sztuką współczesną i międzynarodowymi sztukami wizualnymi. Wystawa obejmuje najważniejsze kolekcje węgierskie, które zawsze uzupełniają nowoczesne i bardzo odważne wystawy czasowe. Można oglądać na nich dzieła najważniejszych artystów wizualnych, zarówno z Węgier, jak i innych miejsc na świecie.

Centrum Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej MODERN

Odwiedzasz Debreczyn z dziećmi? W takim razie koniecznie odwiedź **park rozrywki w Kerekerdő!** To ogromne, fantastyczne miejsce – na odwiedzających czekają tam m.in. rowery wodne naczym z eryl kamienia i przejażdżki po dżungli przez przeszkody, nawiedzony zamek i gadające drzewa, a także teatr lalek i kino. Dobra zabawa i zachwyty dzieciaków gwarantowane!

Jedynie 20 km od Debreczyna leży **Hajdúszoboszló**, największy w Europie kompleks spa, który oferuje baseny zamknięte i na świeżym powietrzu, spa i centrum wypoczynkowe. Baseny są niezwykle różnicowane – goście mogą korzystać z basenów ze sztuczną falą, jacuzzi, basenów dla dzieci i basenów rozrywkowych. Woda w basenach na otwartym powietrzu pochodzi z gorących źródeł – to idealne miejsce na relaks.

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TRZY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Park Narodowy Hortobágy oznacza przede wszystkim bezkresne równiny, pastery, bydło i odważnych jeźdźców. Choć ta równa kraina wydaje się monotonna i niezwykle spokojna, w rzeczywistości dzięki suchemu, typowemu dla stepów klimatowi puszcza jest miejscem o wielu ekscytujących twarzach. W jednym miejscu można natknąć się na gaj, a w innym – na mokradła. Fauna żyje tu własnym życiem.

Wód pozostałych po cofającej się Cisie wieki temu używano do rybołówstwa. Później wybudowano kolejkę wąskotorową, by transportować karmę dla ryb, a z powrotem - ryby. Kolejka rybacka w Hortobágy to świetny sposób na zwiedzenie regionu **Hortobágy-Halastó**, słynącego ze stawów rybnych. Wybierz się na przejażdżkę kolejką ciągniętą przez niewielką lokomotywę zwaną Sziktipró. Możesz też wybrać się na wycieczkę, by obserwować ptaki, podczas której poznasz nie tylko historię tego miejsca, ale też jego faunę i florę.

Najważniejszą atrakcją w tym regionie jest **Ekocentrum nad jeziorem Cisa**, w którym znajduje się największe w Europie akwarium słodkowodne i które prowadzi przez faunę i florę jeziora. Przez szklane ściany tunelu można podziwiać z bliska pradawne jesiotry i białuchy, a także cały podwodny ekosystem.

Po zwiedzaniu Ekocentrum możesz wybrać się też na **wycieczkę łodzią** po jeziorze Cisa, by zobaczyć ekscytującą, ale też romantyczną stronę jeziora. Spokojny strumień płynący pośród trzcin, gęste terasy zalewowe, brzegówki zwyczajne odpoczywające w przybrzeżnych gniazdach, tunel utworzony z przybrzeżnych koron drzew... Gdziekolwiek się udasz, jezioro zachwyci Cię swoim pięknem. Warto też odwiedzić jedno z wielu plaży - znajdziesz je w każdym mieście i wiosce nad jeziorem.

PARK NARODOWY HORTOBÁGY
HORTOBÁGY-HALASTÓ
EKOCENTRUM NAD JEZIOREM CISA

Ekocentrum nad jeziorem Cisa

STAJNIA MÁTAI
ATRAKCJE PUSZTY
BEREKFÜRDŐ, SPA I BASENY
NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ CZTERY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Jeśli możesz spędzić odrobinę więcej czasu w Hortobágy i okolicy, zdecydowanie wybierz się do **stajni Mátai**. Historia tej stajni ogierów sięga aż 300 lat, czasów wojen napoleońskich, kiedy sprowadzono tu anglo-normañskiego ogiera Noniusa, którego zabrano Francuzom jako łup wojenny. Na wystawie poznasz dokładną historię stajni i dowiesz się, jak wygląda tradycyjna hodowla koni w regionie. Zobacysz również, jak tworzy się wyjątkowa więź między człowiekiem a koniem. Choć wystawa jest obecnie przebudowywana, już niedługo będzie dostępna w zupełnie nowej formie.

Podczas wizyty w Hortobágy nie zapomnij odwiedzić największej sławy regionu – pusztę. Skorzystaj z **atrakcji oferowanych przez pusztę** – zachwyć się zapachem kwiatów i trawy, zobacz słynną fatamorganę, spokojnie pasące się bydło węgierskie szare, stado owiec śruborogich, wołów domowych odpoczywających w błocie i, oczywiście, obejrzyj jeden z imponujących pokazów jeździeckich.

Warto też odwiedzić **spa i baseny na świeżym powietrzu w Berekfürdő**. To drugi co do wielkości kompleks tego typu w regionie, gdzie możesz odpocząć i zanurzyć się w zdrowotnej złotej wodzie Kunság – mineralnej wodzie lokalnego gorącego źródła. Basen zwany „jajkiem” był pierwszym wybudowanym tu basenem. Nie możesz go przegapić!

PARK MIEJSKI W DEBRECZYNIE (NAGYERDŐ)

Ten ciągnący się przez 1092 hektarów, pełen różnorodnej fauny i flory park miejski Nagyerdő to idealne miejsce odpoczynku. Znajdziesz tu wszystko, czego potrzebujesz – możesz tu uprawiać sport, odpocząć czy oddać się kulturze. Jeśli pogoda dopisze, koniecznie wybierz się do centrum rozrywki Wieża ciśnień w parku Nagyerdő, gdzie czeka na Ciebie ścianka wspinaczkowa, taras winny, wieczorne koncerty, a nawet pokaz malowania światłem.

Staw Békás zachwyci Cię swoją fauną – piękno natury wynurza się tu w „teatrze mgieł”, czyli kolorowych światłach odbijających się we mgle nad fontanną. Odwiedzasz Debreczyn z dziećmi? Park Nagyerdei Kulturpark obejmuje ZOO, park rozrywki i cudowny plac zabaw pośród drzew zwany „Pięciomilowym Lasem” (na cześć Stumilowego Lasu z „Kubusia Puchatka”). Możesz też spędzić czas w trzypiętrowym Centrum Nauki Agora, gdzie wraz z dziećmi wypróbujesz interaktywny sprzęt laboratoryjny.

Staw Bekas, Debreczyn

Teatr na wolnym powietrzu Nagyerdei, który pomieści aż 1017 widzów, leży wśród strzelistych sosen i dębów. Podczas corocznego festiwalu na świeżym powietrzu odbywają się w nim koncerty i wystawiane są sztuki.

Debreczyn, wieża ciśnień w parku Nagyerdő

BEZKRESNE RÓWNIINY HORTOBÁGY

Idealnie płaski horyzont, studnie z wysokimi żurawiami i pasące się bydło w oddali – to tylko ułamek tego, co czeka Cię podczas wycieczki wozem po puszcze. Najlepiej oddaj się pięknym widokom i daj się zachwycić koniom Przewalskiego oraz zachwycającym umiejętnościom jeźdźców w stadninie Mátaí.

W centrum turystycznym parku narodowego znajdziesz multimedialną wystawę na temat historii naturalnej parku, a w Domu Pasterza poznasz codzienne życie pasterzy na puszcze, żyjących pod koniec XIX w. i na początku XX w.

Czy często obserwujesz niebo i szukasz spadających gwiazd? W parku ciemnego nieba na terenie Hortobágy czekają na Ciebie miejsca, w których dzięki niewielkiemu zanieczyszczeniu możesz podziwiać niewiarygodnie czyste niebo.

Gwieździste niebo nad Hortobágy

ODPOCZYNEK NAD JEZIOREM CISA

JEZIORO CISA OFERUJE LICZNE ROZRYWKI: OD PŁYWANIA KAJAKIEM I KANADYJKĄ PO JEZIORZE, PO WYCIEZKI ROWEROWE PO OKOLICY. JEŚLI LUBISZ OBSERWOWANIE PTAKÓW I FOTOGRAFIĘ ORAZ CHCESZ PODPATRZEĆ CZAPLE I KORMORANY, WYBIERZ SIĘ DO REZERWATU PTAKÓW JEZIORA CISA.

Wodne szaleństwo

Wolisz łódź, motorówkę, kajak czy kanadyjkę? Zależnie od gustu możesz wybrać właściwą dla siebie opcję spośród 15 wycieczek z przewodnikiem, podczas których od wiosny do jesieni odkryjesz terasy zalewowe czy laguny. Możesz nawet zdecydować się na wycieczkę z GPS-em, jeśli wolisz odkrywać jezioro samodzielnie.

Co powiesz na spacer nad wodą? Wzdłuż jeziora Cisa biegnie bulwar i ścieżka edukacyjna, które zaprowadzą Cię do wieży do obserwacji ptaków.

Wokół Cisy na dwóch kółkach

Jezioro Cisa to oaza dla cyklistów. Znajduje się nad nim najdłuższa i najbezpieczniejsza trasa rowerowa, a jej część należy do międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 11. 70 km trasy wzdłuż jeziora biegnie po grobli – samochody mogą wjechać na nią tylko za specjalnym pozwoleniem, dzięki czemu to bardzo bezpieczna trasa rowerowa dla rodzin.

Wysoka na 4 m grobla oferuje piękny widok na jezioro i zachwycające wioseczki.

NIE PRZEGAP W REGIONIE

Pálinka wiśniowa z Újfehértó to tradycyjna węgierska pełna brandy, która jest przezroczysta lub ma czerwono-różowy odcień, jeśli produkcja obejmowała fermentowanie mięszu. Trunek posiada oznaczenie pochodzenia, ma świeży aromat z nutą cytrusową, przełamany kwiatową nutą – rozpyla się w ustach niczym najlepsza pralina. Pálinka wiśniowa z Újfehértó początkowo była spożywana ze względów medycznych, np. na poprawę trawienia. Oznaczenie pochodzenia wskazuje, że trunek można wyprodukować jedynie z lokalnych 12 odmian wiśni.

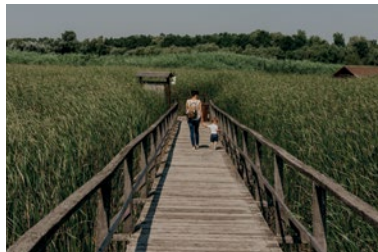
Komitat Szabolcs, z którego pochodzi pálinka wiśniowa z Újfehértó, nie miał odpowiedniego klimatu do produkcji dobrej jakości wina ani do uprawy zbóż. Tamtejsza ziemia jest sypka i piaszczysta. Okazało się jednak, że idealnie nadaje się do sadów jabłkowych, dzięki czemu udało się wyhodować znane na całym świecie jabłka węgierskie. One również niekiedy zastępowały wino, jak w przypadku lokalnej **jabłkowej pálinki z Szabolcs**, której również nadano oznaczenie pochodzenia. Destylacja określonych odmian jabłek (głównie odmiany Jonathan) pozwala na otrzymanie delikatnie cierpkiego, cytrusowego trunku, w którym wyczuwalne są inne owoce i którego smak jest odrobinę pikantny. Tego rodzaj pálinka fermentuje w beczkach, by nabrała delikatnie żółtego odcienia i klarowności.

Tradycyjna węgierska zupa gulaszowa została oznaczona w 2017 r. jako „Hungarikum”, czyli tradycyjny węgierski smak – do tej pory to najbardziej typowe i rozpoznawalne węgierskie danie na świecie. Prawdziwy gulasz przygotowuje się na świeżym powietrzu w kociołku nad ogniem. Składniki i przepisy różnią się w zależności od regionu. Na przykład na terenie Wielkiej Niziny Węgierskiej (Alföld) **„gulasz alföldi”** zawiera warzywa pokrojone w kostkę lub plastry – najczęściej marchew i kalarepę, a także, oprócz ziemniaków, kłuski.

Podczas świniobicia obowiązuje tradycyjne, niezmiennie menu: dzień zaczyna się od cebul sauté smażonych w świnińskiej krwi, następnie podaje się gulasz z kapusty, bogatą zupę i skwarki, a wieczorem pasztetową i kaszanke. Tradycyjnie do pasztetowych dodaje się ryż i majeranek, chociaż istnieje wiele różnych lokalnych wariantów tej kiełbasy, np. w Hajdúböszörmény dodaje się cukru. **Kiełbasa wieprzowa debreczeńska** była niegdyś prostą, typową potrawą. Dziś oznaczona jest jako Hungarikum. Przygotowuje się ją w 100% z wieprzowiny lub z połączenia wołowiny w 30% i wieprzowiny w 70% (ze świnii wielkiej białej lub mangalicy). Mięso musi być cienko pokrojone przy pomocy noża – mielenie jest niedozwolone.

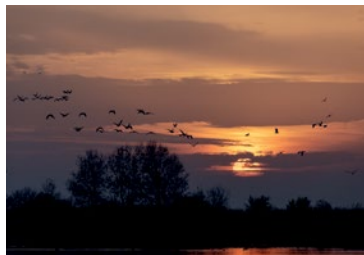
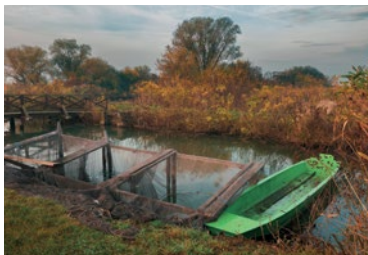
Również mieszanka przypraw jest dokładnie określona (i zazwyczaj zachowana w sekrecie), a kiełbasy są delikatnie wędzone. Wiele osób twierdzi, że należy spożywać kiełbasę smażoną w taki sposób, aby z zewnątrz była chrupiąca, a wewnątrz miękka i delikatna. Tradycyjnie podaje się ją z rzodkiewką i pełnoziarnistym chlebem, który można maczać w pozostałych sokach.

NASZE ULUBIONE ZDJĘCIA REGIONU

 @VISITHUNGARY

OKOLICE GYULI

OKOLICE GYULI

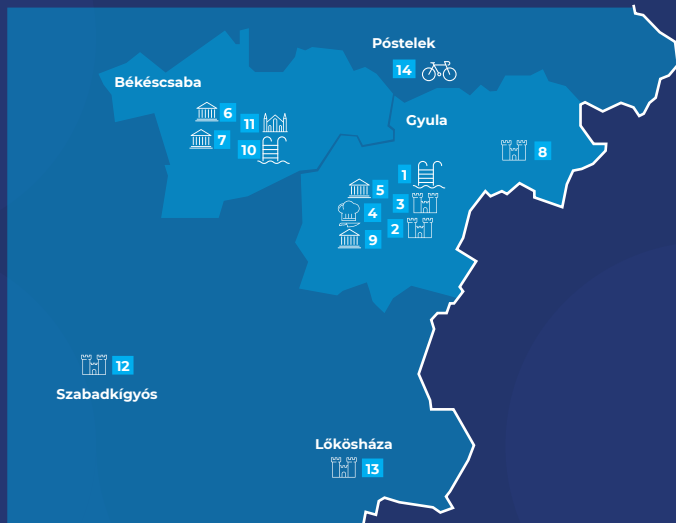
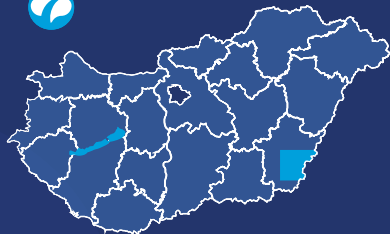
Dolina rzeki Keresz to wyjątkowy, niezwykle spokojny region na północy Wielkiej Niziny Węgierskiej, pełen zachwycającej natury i dziedzictwa kulturowego. Dzisiejszy wygląd doliny to głównie skutek regulacji rzeki, które miało miejsce w XIX w., jednak ciepły i słoneczny klimat, a także wysokiej jakości ziemia cechowały ten region już od epoki kamienia.

Warto odwiedzić ciekawe miasta regionu i spędzić odrobinę czasu w muzeach, gospodach i kościołach, zrelaksować się w jednym z wielu kompleksów spa czy wziąć udział w lokalnym festiwalu, jeśli akurat na niego trafisz.

Region słynie wśród turystów przede wszystkim ze swoich spa i sanatoriów, które wybudowano na lokalnych wodach termalnych. Nie przegap też prawdziwych skarbów architektury – ulice miast i wiosek zachowały wyjątkową i niepowtarzalną atmosferę tradycyjnej węgierskiej wsi.

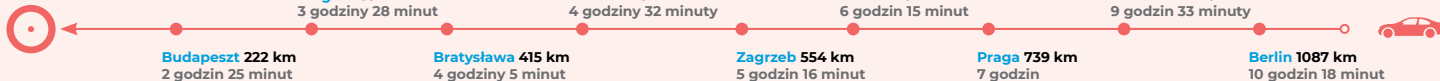
Dwa największe miasta w regionie – Gyula i Békéscsaba – dzieli jedynie 17 km, więc bez względu na to, gdzie się zatrzymasz, dotrzesz do drugiego miasta w 20 minut samochodem.

Gyula, parafia Kościoła Najświętszej Maryi (Nádi Boldogasszony Plébánia)

1. SPA na zamku Gyula
2. Zamek Almásych w Gyuli
3. Zamek Gyula
4. Gyula, stuletnia cukiernia
5. Gyula, Dom Ladicsów
6. Békéscsaba, Muzeum Mihály'a Munkácsy'ego
7. Békéscsaba, Dom Pamięci Munkácsy'ego
8. Zamek w Gyulavár
9. Gyula, zegar świata
10. Békéscsaba, kompleks spa i basenów Árpád
11. Békéscsaba, Wielki Kościół Ewangelicki
12. Szabadkígyós, Zamek Wenckheim
13. Lőkősháza, Zamek Vásárhelyi-Bréda
14. Park rekreacyjny Póstelek

Gyula

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TYLKO JEDEN DZIEŃ NA ZWIEDZENIE OKOLICY

KRAINA ZAMKÓW I PIĘKNYCH REZYDENCJI

Zamek Almásych wybudowano po wyparciu Osmanów z Węgier. Barokowy budynek miał raczej burzliwą historię – najpierw był rezydencją rodziny Almásy, a później pełnił różne funkcje, od szkoły dla pielęgniarek po żłobek. Przyszedł jednak czas, by zamek odzyskał swój dawny blask – po dokładnej renowacji dziś można zwiedzać w nim interaktywną wystawę, która oferuje odwiedzającym ciekawe informacje na temat życia arystokracji zamieszkującej podobne piękne rezydencje, a także zwykłej służby: kamerdynerów, kluczników i pokojówek.

Wystarczy wybrać się na krótki spacer od zamku Almásy, by dotrzeć do **zamku Gyula**, który jest jedyną w Europie Środkowej oryginalną fortecą z czerwonej cegły wybudowaną na równinie, a także do Muzeum Renesansu. Zamek w Gyuli przetrwał nieustanne ataki mającej w swoich szeregach 30 000 żołnierzy osmańskiej armii pod wodzą Sulejmana II. Dziś w tym miejscu odbywa się coroczny festiwal teatralny na zamku każdego lata.

Po zapoznaniu się z kulturą i historią wybierz się na zasłużony odpoczynek w **spa na zamku Gyula**, jednym z najpiękniejszych węgierskich kompleksów odnowy biologicznej. Spa znajduje się tak blisko zamku, że z pewnością poczujesz bliskość królewskich ogrodów – tak naprawdę park jest chronionym rezerwatem przyrody, a wody termalne to jedne z najlepszych wód, jakie znajdziesz na Węgrzech.

Kiedy już naładujesz baterie na zamku i w termach spa, skosztuj słodkości w stuletniej cukierni. Budynek **stuletniej cukierni** jest jeszcze starszy niż sam sklep – zbudowano go w stylu Ludwika XVI, ma ponad 200 lat, a nawet sama cukiernia, która jest drugą najstarszą cukiernią na Węgrzech, świętowała już swoje 150. urodziny.

ZAMEK ALMÁSÝCH
ZAMEK GYULA
SPA NA ZAMKU GYULA
STULETNIJA CUKIERNIA

Zamek Gyula

ZAMEK WENCKHEIM

PARK REKREACYJNY
PÓSTELEK

Szabadkígyós, Zamek Wenckheim

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ DWA DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

SKARBNICA PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI WIELKIEJ NIZINY WĘGERSKIEJ

Jeśli możesz poświęcić więcej niż jeden dzień na odkrywanie tego zakątka Węgier, czeka na Ciebie wiele interesujących miejsc.

W mieście Szabadkígyós znajdziesz prawdziwy skarb – zamek niczym z bajki i prawdziwą skarbnicę: **Zamek Wenckheim**. Okien w zamku jest tyle, ile dni w roku, pokoi – tyle, ile tygodni, a wejść – tyle, ile pór roku. Gdy budowano ten neorenesansowy zamek, który zaprojektował znany architekt Miklós Ybl, budynek uważano za najnowocześniejszy, najbardziej luksusowy i najpiękniej umeblowany zamek na całym Węgrzech.

W połowie drogi między miastami Gyula i Békéscsaba znajduje się **park rekreacyjny Póstelek**, który oferuje spokojną atmosferę wśród czerwonych buków i pradawnych dębów. Wybierz się na długi spacer po dawnej ścieżce prowadzącej przez park i odwiedź imponujący zamek. Jeśli poczujesz głód, możesz przygotować sobie przekąskę na jednym z wielu dostępnych ognisk, a w znanej tawernie przy lesie spróbujesz lokalnych dań.

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TRZY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

DZIEDZICTWO MIHÁLY'A MUNKÁCSY'EGO

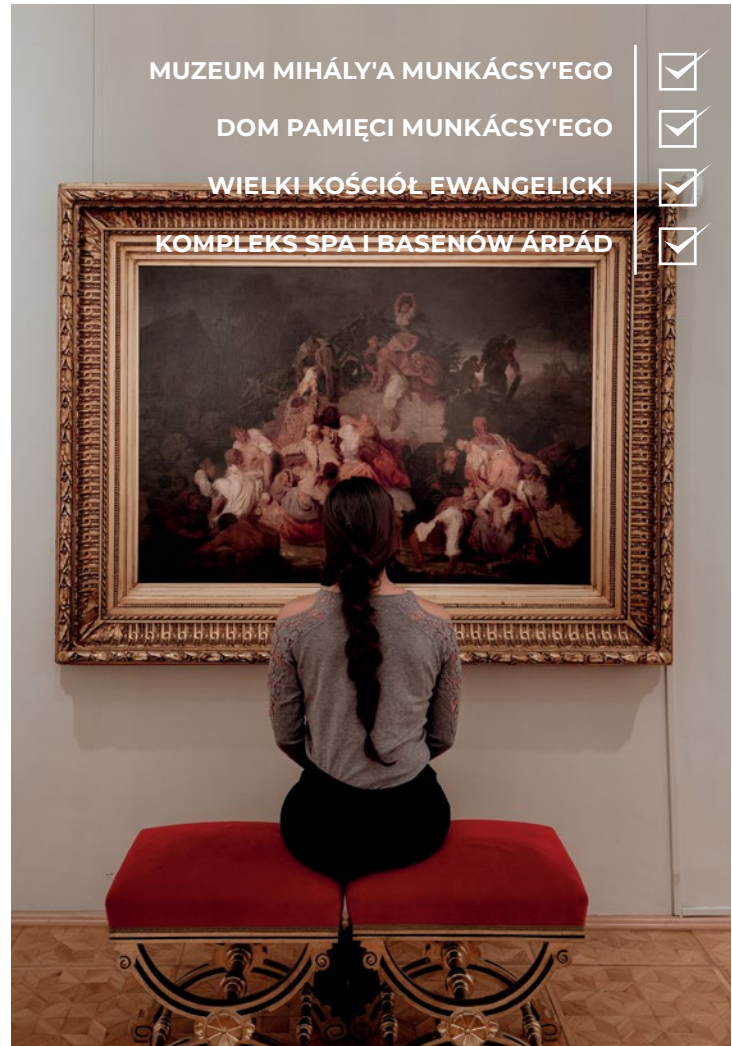
Jeśli możesz spędzić jeszcze jeden dzień w regionie, może warto wybrać się do jego stolicy, Békéscsaby, i zobaczyć jej liczne cuda i skarby?

Muzeum Mihály'a Munkácsy'ego to prawdziwe centrum kultury – odbywa się w nim wiele koncertów, grały tu największe sławy węgierskiego świata muzyki, np. Bartók i Kodály. Można tu również posłuchać odczytywanych dzieł literackich gigantów, takich jak Gyula Illyés, Lőrinc Szabó czy Zsigmond Móricz.

Mihály Munkácsy, legendarny węgierski malarz, przybył do miasteczka Békéscsaba jako ośmioletnia sierota. Pracował jako pomocnik stolarza, a później jako portrecista i aktor – w późniejszym etapie życia, po sukcesie odniesionym w Paryżu, wrócił do „domu” na miesiąc miodowy. Z okazji 150 rocznicy urodzin malarza budynek, w którym Munkácsy spędził młodość, przekształcono w **dom pamięci Munkácsy'ego**, a jego wnętrza, w tym 21 oryginalnych obrazów malarza, pokazują atmosferę typowego wiejskiego domu klasy średniej w połowie XIX w.

Do wszystkich miejsc, które warto odwiedzić w miasteczku Békéscsaba, dotrzesz na piechotę. Najważniejsze z nich to **Wielki Kościół Ewangelicki**, który góruje nad miastem. Ołtarz sprowadzono z Budapesztu na pięciu wozach, a jego złożenie trwało cały miesiąc. Dzięki sporym organom i doskonałej akustyce, kościół to idealne miejsce do koncertów muzyki klasycznej, w których regularnie można brać udział.

Jeśli się zmęczyłeś podczas zwiedzania miasteczka, w **kompleksie spa i basenów Árpád** czeka Cię zasłużony odpoczynek. Ten niegdyś prosty, betonowy basen na świeżym powietrzu, położony wśród drzew, zwany dawniej Parkiem Árpád, dziś jest nowoczesnym ośrodkiem oferującym spa i baseny termalne. Oferuje on aż pięć basenów na świeżym powietrzu i sześć basenów wewnętrznych, jacuzzi, a także ogromną zjeżdżalnię. To idealne miejsce na odpoczynek z rodziną przez cały rok.

DOM LADICSÓW
ZAMEK W GYULAVÁR

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ CZTERY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Spacerując po klasycystycznym i barokowym centrum miasta, a także odwiedzając **Dom Ladicsów**, poczujesz się jak w połowie XIX w. Rodzina Ladicsów, uparci tradycjoniści, przekazała swoje tradycje kolejnym pokoleniom – w niezmiennym wnętrzu domu, który służył rodzinie przez pięć pokoleń, można podziwiać dziś meble, ubrania i przedmioty codziennego użytku. Od 30 lat ten barokowy budynek nie jest już zamieszkały. Zmieniono go w miejsce, w którym na odwiedzających czeka ekscytująca wystawa, a całe wnętrze wygląda tak, jakby nadal mieszkali w nim ludzie.

Zdecydowanie warto wybrać się również poza centrum miasta do **zamku w Gyulavár**. Dawna rezydencja rodziny Andrassy i Wenckheim mieści obecnie imponującą wystawę etnograficzną. Zmianę charakteru budynku w ogromnym stopniu sfinansował właściciel pobliskiej mleczarni organicznej i farmy pszenicy samopszy. Taka pszenica świetnie nadaje się do warzenia fantastycznego piwa, którego oczywiście możesz spróbować. Nazwa miasta – Gyula – to także węgierskie imię męskie. Odwiedzający o takim imieniu nie muszą płacić za wstęp do muzeum, jednak za piwo już niestety tak...

CZYM RÓŻNI SIĘ KIELBASA GYULAI OD KIELBASY CSABAI?

OBIE KIELBASY MAJĄ W SOBIE PAPRYKĘ, JEDNAK CSABAI JEST ZAWSZE OSTRZEJSZA I ZAWIERA KMINEK, NATOMIAST DO KIELBASY GYULAI DODAJE SIĘ ZAMIAST NIEGO PIEPRZU. KOLEJNA RÓŻNICA POLEGA NA TYM, ŻE KIELBASY GYULAI ZAWSZE SPRZEDAWANE SĄ W PARACH, NATOMIAST KIELBASA CSABAI – JAKO JEDNA SZTUKA, KTÓREJ GRUBOŚĆ MA ZREKOMPENSOWAĆ BRAK DRUGIEJ ŁASKI.

ODPOCZYNEK W REGIONIE

Region ma mnóstwo do zaoferowania miłośnikom sportu, pieszych wędrówek i krótkich wycieczek. Chcesz wybrać się na spływ kajakiem lub kanadyjką po rzece Keresz lub kanale Élővíz? Od wiosny do jesieni możesz popływać samodzielnie lub w grupie.

A może wolisz rower? Jeśli tak, skorzystaj z trasy rowerowej pomiędzy miastem Békéscsaba a Cyulą. Ścieżki rowerowe biegną tam wzdłuż jeziora. Region oferuje również mnóstwo tras konnych przeznaczonych dla bardziej zaawansowanych jeźdźców. Osoby o mniejszym doświadczeniu lub zupełnie początkujące mogą natomiast podszkolić jazdę pod okiem profesjonalnych trenerów.

Szanazug to czarujące miasteczko u zbiegu rzek Fekete-Körös i Fehér-Körös, które opływa w dziką przyrodę i pełne jest tawern, gospód i pól biwakowych. Turyści mogą wybrać się na wycieczkę rowerem wodnym po rzece, zagrać w kręgle lub tenisa, a nawet wybrać się do kina samochodowego. Przygotuj się na moc atrakcji w spokojnej atmosferze węgierskiej wsi.

NIE PRZEGAP W REGIONIE

Najbardziej popularnym rodzajem pálinki jest ta produkowana ze śliwek. Przez ostatnie 100 lat destylarnie śliwkowej pálinki w mieście Békés i okolicy przeżywają prawdziwy boom. Oryginalna pálinka śliwkowa z Békés powstaje z przynajmniej 50% lokalnie pozyskiwanych śliwek wiśniowych (w promieniu 30 km) przy wykorzystaniu techniki destylacyjnej zwanej „kisüsti” (co oznacza „mały kociołek”). Rezultatem jest przejrzysty alkohol o przyjemnym owocowym smaku i zapachu, który rozbudzi zmysły. Trasa śladem **pálinki śliwkowej z Békési** prowadzi przez miasta Békés, Békéscsaba i Gyula – wybierając się na wycieczkę tym szlakiem, możesz spróbować różnych odmian lokalnej pálinki we wszystkich trzech miejscach.

Panujące na Węgrzech warunki klimatyczne i geograficzne idealnie nadają się do uprawy owoców. Nic więc dziwnego, że węgierskie owoce są zazwyczaj doskonałej jakości – dojrzałe, soczyste i pełne smaku. Większość owoców pochodzi z określonych regionów. W przypadku pigwy to Nagykurság. Pigwa z Mezötúr i okolic używana jest do produkcji ostrej brandy, czyli **pálinki pigwowej z Nagykurság**. W regionie rosną dwie odmiany pigw – przypominające kształtem jabłko owoce mają słodki, jakby „woskawy” zapach, a pigwy w kształcie gruszek mają wyraźniejszy, cytrusowy smak.

Nie możesz w pełni odkryć regionu bez spróbowania **kiełbas gyulai i csabai**. Oba rodzaje kiełbas smakują doskonale i obie są oznaczone jako Hungarikum. Kiełbasy gyulai są odrobinę cieńsze i sprzedawane w parach, natomiast kiełbasy csabai – grubsze i sprzedawane w formie pojedynczych łasek. Obie z nich mają w sobie mnóstwo papryki – stąd ich typowy ciemny, czerwono-brązowy kolor. Obie są także wędzone i suszone nad ogniem. Najlepiej smakują grubo pokrojone.

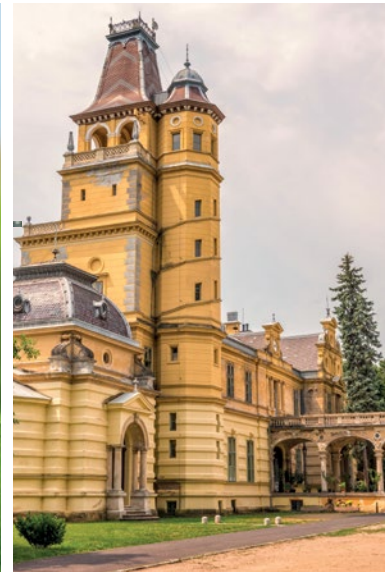
Orosháza to także region, z którego pochodzi prawdziwie królewski przysmak – foie gras. Niegdyś na jego skosztowanie mogli pozwolić sobie jedynie członkowie arystokracji. Foie gras było moczone w mleku, a następnie smażone na własnym tłuszczu z dodatkiem cebuli i czosnku. Trudno znaleźć lepszy przysmak na powitanie gości.

NASZE ULUBIONE ZDJĘCIA REGIONU

 @VISITHUNGARY

OKOLICE SEGEDYNA

Panorama Segedyna

SEGEDYN I OKOLICE

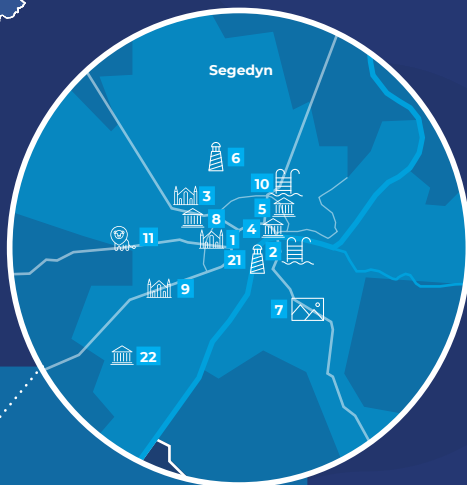
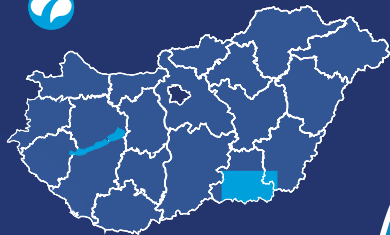

Wielka Nizina Węgierska... w wyobraźni z pewnością widzisz rozległe równiny i tajemniczą fatamorganę. W rzeczywistości jednak Segedyn oferuje znacznie więcej. To kraina przygód i skarbnica pełna historycznych i etnograficznych skarbów.

Region tętni życiem od czasów, gdy Madziarzy postawili na nim stopę po raz pierwszy – szybko stał się ważnym ośrodkiem rolniczym i handlowym. W XX w. region zyskał status centrum węgierskiej kultury i nauki, co w dużej mierze zawdzięczał słynnemu na całym świecie Uniwersytetowi Segedyńskiemu, na którym studiowali m.in. wielcy węgierscy poeci Attila József i Miklós Radnóti.

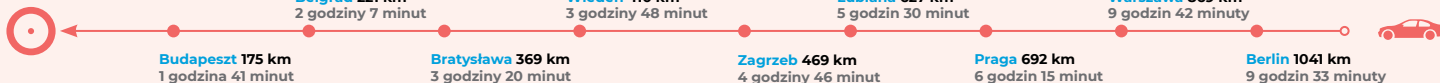
Region oferuje uciechy dla ciała i ducha – to idealne miejsce, by na kilka dni odpocząć od wyścigu szczurów i cieszyć się życiem. Jeśli szukasz odrobiny relaksu, skorzystaj z oferty lokalnych spa lub skosztuj najlepszej kuchni regionalnej w restauracjach. A może wolisz zabrać plecak i wyruszyć na pieszą wędrówkę?

Naładuj baterie w południowym regionie Wielkiej Niziny Węgierskiej – czekają na niej atrakcje dla całej rodziny.

1. Segedyn, centrum dla odwiedzających w Kościele Wotywnym i Panteon
2. Napfényfürdő Aquapolis Szeged
3. Segedyn, Nowa Synagoga
4. Segedyn, Czarny Dom
5. Segedyn, Muzeum Ferencza Móry
6. Segedyn, Szent István tér, wieża ciśnień
7. Segedyn, Ogród Botaniczny
8. Segedyn, Pałac Reök
9. Segedyn, Kościół Franciszkański Matki Bożej Śnieżnej
10. Segedyn, Termy Anny
11. Segedyn, ZOO
12. Makó, Hagymatikum
13. Makó, Hagymaház („Dom Cebuli”)
14. Ścieżka w koronach drzew
15. Makó, synagoga
16. Narodowy Park Historyczny w Ópusztaszer
17. Mórahalom, uzdrowisko św. Elżbiety
18. Mezőhegyes, stadnina ogierów
19. Hódmezővásárhely, Muzeum Emlékpont (Miejsce Pamięci)
20. Hódmezővásárhely, Muzeum Jánosa Tornyaiego
21. Segedyn, Wieża Dömötör
22. Segedyn, centrum turystyczne w Klasztorze Franciszkanów
23. Makó, wycieczka śladem Makovecza
24. Makó, park rozrywki nad Maruszą
25. Hódmezővásárhely, Muzeum Holocaustu

Segedyn

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TYLKO JEDEN DZIEŃ NA ZWIEDZENIE OKOLICY

SPACER PO CENTRUM

Jeśli na zwiedzanie Segedyna masz tylko jeden dzień, odwiedź **centrum turystyczne w Kościele Wotywnym**. Ten imponujący kościół otwarto w 1930 r. i zbudowano go, by upamiętnić spustoszenie spowodowane przez wielką powódź z 1879 r. Kolorowe witraże zaprojektował znany węgierski witrażysta – Miksa Róth. Trudno znaleźć inną świątynię o tak bogato zdobionym wnętrzu. Na mozaice przedstawiono Maryję, która nosi typowe dla Segedyna buty i szür – tradycyjny płaszcz węgierskich pasterzy. W zachodniej wieży kościoła znajduje się punkt widokowy.

Uniwersytet Segedyński

Przed kościołem znajduje się **Wieża Dömötör** – była ona częścią średniowiecznego kościoła św. Dymitra, który niegdyś stał w miejscu, gdzie obecnie podziwiać można Kościół Wotywny. Wieża to najstarszy oryginalny budynek w Segedynie. W 1931 roku wieżę zamieniono w kaplicę chrześcielną. Znany węgierski artysta Vilmos Aba-Novák ozdobił ją pięknym freskiem przedstawiającym Jana Chrzciciela.

Planując wycieczkę, nie zapomnij o **spacerze po centrum Segedyna**. W pobliżu kościoła znajduje się Brama Bohaterów, na której można podziwiać kolejny klejnot spod pędzla Aby-Nováka – mural nawiązujący do drugiej wojny światowej. Na pobliskim Placu Dugonicsa czeka na Ciebie fontanna muzyczna, która każdego lata rozbrzmiewa przyjemnymi melodiami. Kárász utca to ulica pełna pomników prowadząca na Plac Széchenyiego, który okala piękny ratusz z lokalną wersją weneckiego Mostu Westchnień. W innym rogu placu możesz napić się wody mineralnej ze słynnej fontanny Anny. Dalej, na bulwarze Tiszy Lajosa, znajdziesz prawdziwe arcydzieło węgierskiej sztuki secesyjnej – Pałac Reök.

CENTRUM TURYSTYCZNE W
KATEDRZE W SEGEDYNIE

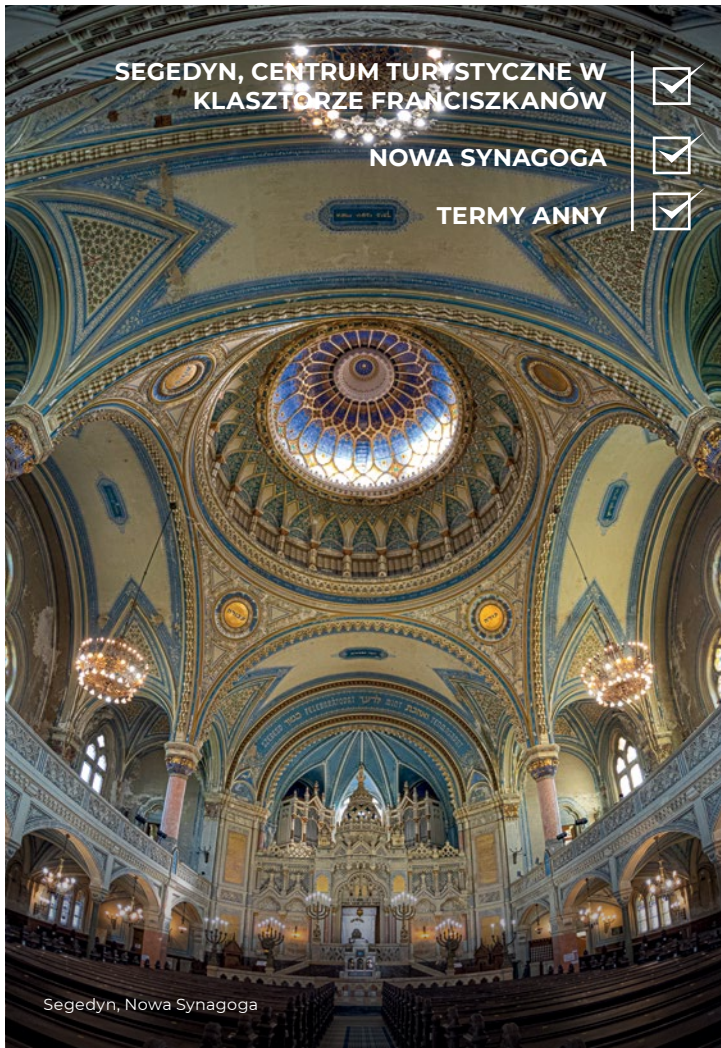
WIEŻA DÖMÖTÖR

CENTRUM MIASTA

Katedra w Segedynie

SEGEDYN, CENTRUM TURYSTYCZNE W
KLASZTORZE FRANCISZKANÓW

NOWA SYNAGOGA

TERMY ANNY

Segedyn, Nowa Synagoga

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ DWA DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

ODKRYJ ARCHITEKTONICZNE SKARBY SEGEDYNA!

Jeśli planujesz spędzić tu dwa dni, koniecznie odwiedź **centrum turystyczne w Klasztorze Franciszkanów**. Zbudowany w XV w. i kilka razy przebudowywany kościół zachwyca Cię gotyckim sklepieniem i barokowym ołtarzem. Nad wejściem góruje replika pomnika Macieja Korwina. Spróbuj swoich sił w garniarstwie, filcowaniu, a nawet produkcji świec w warsztatach znajdujących się na dziedzińcu klasztoru.

Nowa Synagoga to jedna z najpiękniejszych w Europie świątyni żydowskich i druga pod względem wielkości synagoga na Węgrzech. Budynek, który zbudowano w latach 1900–1902, zaprojektował Lipót Baumhorn. Witraże natomiast są dziełem Manó Rótha. Wewnętrzne dekoracje kopuły reprezentują świat: 24 kolumny oznaczają 24 godziny dnia, a obrazy symbolizują wiarę w Boga, Ziemię i Niebo.

Spędź spokojny poranek w **Termach Anny**, które zbudowano w tradycyjnym stylu łaźni tureckich. Austriacy projektanci stworzyli bogato zdobiony kompleks o eleganckich fasadach. Ta dawna łaźnia została otwarta w 1896 r. i zamieniona w kompleks spa, gdy na początku XX w. znaleziono bijące w pobliżu gorące źródła. Termy zostały niedawno odnowione – w 2004 r. sekcje spa i wellness przeniesiono do osobnych skrzydeł.

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ TRZY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

ZANURZ SIĘ W KULTURZE!

Jeśli masz trzy dni na zwiedzanie okolicy, koniecznie odwiedź **Narodowy Park Historyczny w Ópusztaszer**. Zbudowany w miejscu, gdzie odbyło się pierwsze węgierskie zgromadzenie narodowe, park może pochwalić się dziś prawdziwie zachwycającym obrazem – „Przybyciem Węgrów”. Namalowany na jednym płótnie o długości 120 m ten panoramiczny obraz odsłonięto publicznie w 1894 r. Park oferuje wiele innych rozrywek oprócz podziwiania sztuki, np. muzeum etnograficzne znajdujące się na świeżym powietrzu czy Park Nomadów.

Wystarczy krótka przejażdżka samochodem od Segedyna, by dotrzeć do **Muzeum Holocaustu** w Hódmezővásárhely, które znajduje się w pobliżu synagogi. Muzeum oddaje cześć węgierskim ofiarom z lat 1944–1945 oraz osobom, które im pomagały. Historię przedstawiono częściowo na podstawie osobistych wspomnień ocalałych. Zegar synagogi zawsze pokazuje godz. 10:10 – o tej właśnie godzinie zaczęła się deportacja 737 miejscowych Żydów.

Panorama Feszt, Park Narodowy

Całkowicie nowa idea na Węgrzech, muzeum doświadczalne **Emlékpont („Miejsce Pamięci”)** pokazuje, w jaki sposób działał komunizm na przestrzeni lat w danym mieście, jak wyglądało 45 lat komunizmu w Hódmezővásárhely, jak wyglądały mieszkania, kim byli ludzie po obu stronach historii, którą dziś znamy jako socjalizm węgierski. Wystawa jest imponująca, nowoczesna, z odrobiną humoru – zwiedzający czują się, jakby oglądali film.

NARODOWY PARK HISTORYCZNY W
ÓPUSZTASZER

MUZEUM HOLOCAUSTU

EMLÉKPONT (MIEJSCE PAMIĘCI)

Narodowy Park Historyczny w Ópusztaszer

PAŃSTWOWA STADNINA OGIERÓW
W MEZŐHEGYES

KOMPLEKS SPA I BASENÓW
HAGYMATIKUM

WYCIEZKA ŚLADEM MAKOVECZA

ŚCIEŻKA W KORONACH DRZEW

PARK ROZRYWKI NAD MARUSZĄ

Kompleks spa i basenów Hagymatikum w Makó

NAJWAŻNIEJSZE ATRAKCJE

JEŚLI MASZ CZTERY DNI NA ZWIEDZENIE OKOLICY

Szczególnie polecamy odwiedzenie **Państwowej Stadniny Ogierów w Mezőhegyes**. Tutaj znajdziesz nie tylko jedyne na Węgrzech muzeum wozów konnych, ale także słynne konie rasy nonius. Możesz nawet wskoczyć w siodło lub do powozu i wybrać się na szybką przejażdżkę.

Ścieżka w koronach drzew w Makó

Fantastyczny **kompleks basenów i spa Hagymatikum Spa and Pool Complex** w Makó kryje mnóstwo niespodzianek. To wyjątkowe miejsce oferuje różne baseny, zabiegi błotne i aż dziewięć saun.

Żadne inne miasto na Węgrzech nie może pochwalić się tyloma budynkami zaprojektowanymi przez Imrego Makovecza, znanego węgierskiego architekta zajmującego się architekturą organiczną. Wszystkie 12 budynków możesz zobaczyć wybierając się na **wycieczkę szlakiem Makovecza** z przewodnikiem.

Spacer **po ścieżce w koronach drzew** to idealna okazja, by podziwiać toczące się wśród liści życie. Wzdłuż rzeki Marusza biegnie 190-metrowy bulwar z licznymi tablicami informacyjnymi na temat otoczenia.

Park rozrywki nad Maruszą to gratka dla miłośników przygód – tylko tutaj na Węgrzech można zjechać na tyrolce nad rzeką.

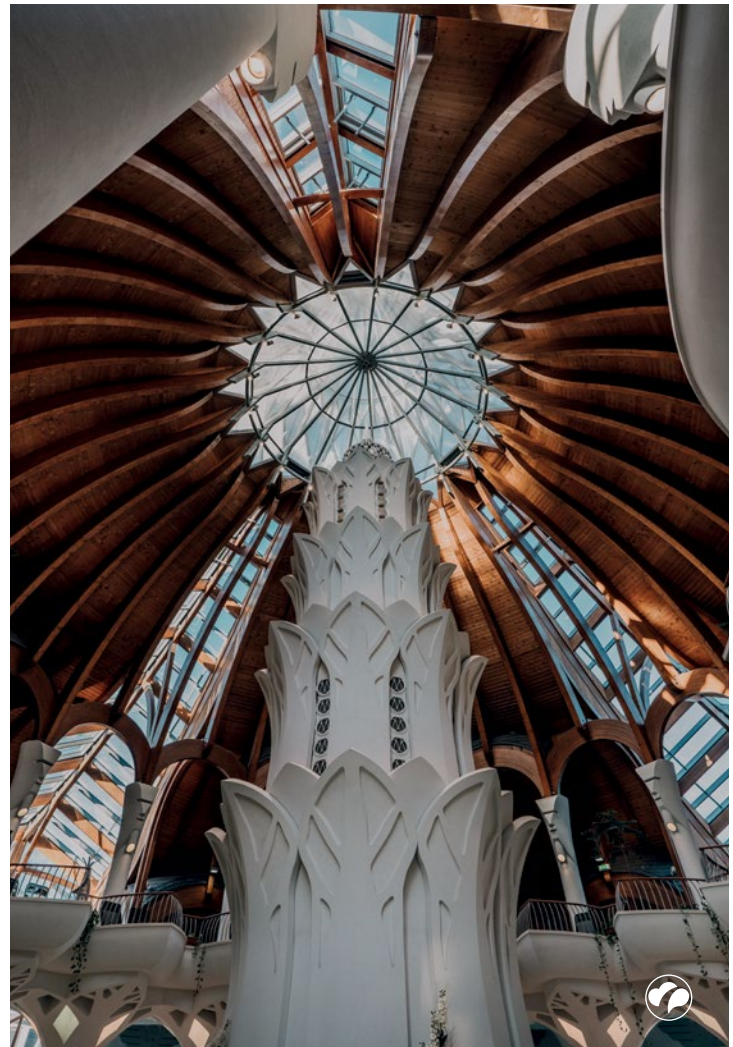

HAGYMATIKUM W MAKÓ

Piękne miasto Makó leży jedynie 6 km od granicy z Rumunią. Najbardziej znany budynek w tym uroczym miasteczku to tzw. Hagymatikum – dzieło nagradzanego węgierskiego architekta Imrego Makovecza. Hagymatikum, zwane jednym z siedmiu cudów komitatu Csongrád, to cel tysięcy turystów z całego świata, którzy chcą odpocząć w luksusie. Ten kompleks to prawdziwa świątynia relaksu, gdzie odpoczniesz na wiele sposobów – możesz sobie dogadzać lub po prostu dobrze się bawić.

Basen termalny to połączenie korzyści zdrowotnych, jakie niesie za sobą woda termalna, z leczniczą mocą błota z Maruszy. Dla osób mających problemy reumatyczne czy cierpiących na zapalenie stawów woda przyniesie prawdziwe ukojenie.

NIE PRZEGAP W REGIONIE

Najbardziej typowym winem z Wielkiej Niziny Węgierskiej jest **Kunsági Cserszegi Fűszeres**, które zrodziło się z połączenia winogron odmiany Irsai Olivér i Red Traminer. Wyczuwalna nuta muskata oraz ciepkość w buklicie z dodatkiem kwaskowatości – tego wina nie da się przegapić w Segedynie i okolicy.

Kolejnym typowym węgierskim winem jest **Kadarka** – ta odmiana winogron pochodzi z Azji, a produkowane z niej wino na terenie Wielkiej Niziny Węgierskiej jest jednym z najsłynniejszych. Kadarka to zazwyczaj wino delikatniejsze, jednak cierpkie i owocowe – to zdecydowanie elegancki trunek, który dopełni popołudniowej wizyty w restauracji czy barze stylu śródziemnomorskiego w Segedynie.

Aromatyczna, pożywna **zupa rybna po segedyńsku**, której głównym składnikiem jest karp, to doskonały przykład kuchni węgierskiej. Wywar najpierw gotuje się na kawałkach ryby, cebuli i dobrej jakości papryki, a następnie się go przeciera. Później dodaje się kawałki świeżego karpia i gotuje zupę na małym ogniu.

Paprykarz z kurczaka to bardzo popularne dziś węgierskie danie, które swoje początki miało jako zwykła codzienna potrawa chłopów i pasterzy. Paprykarz ten to połączenie składników typowych dla kuchni węgierskiej, w tym przypraw: cebuli, czosnku, zmielonej papryki, zmielonego pieprzu, żółtej ostrej papryki węgierskiej i śmietany.

NASZE ULUBIONE ZDJĘCIA REGIONU

 @VISITHUNGARY

CHCESZ ZOBACZYĆ I ODKRYĆ JESZCZE WIĘCEJ? SPRAWDŹ INNE PORADNIKI Z SERII NAJWAŻNIEJSZYCH ATRAKCJI.

Wydawca: Węgierska Agencja Turystyczna

Dr Zoltán Guller, Dyrektor generalny

H-1027 Budapeszt, Kacska utca 15–23

Telefon: +36 1 488 8700

Opracowanie graficzne i edycja: MEDIATOR GROUP Kft.

Wydruk: Bonex Press Kft.

HUNGARIAN
TOURISM AGENCY

1027 Budapest, Kacsá u. 15-23.
1525 Budapest Pf.: 97
+36 1 488 8700
info@mtu.gov.hu

 wowhungary.com

 [instagram.com/wow_hungary](https://www.instagram.com/wow_hungary)

 [facebook.com/wellspringofwonders](https://www.facebook.com/wellspringofwonders)